

OP Yrityspankki Oyj:n puolivuositiedote
1.1.–30.6.2020

OP Yrityspankki Oyj:n puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2020

Tulos ennen veroja
1–6/2020

138 milj. €

Korkokate
1–6/2020

+21 %

Vakuutuskate
1–6/2020

+8 %

CET1-
vakavaraisuus
30.6.2020

13,7 %

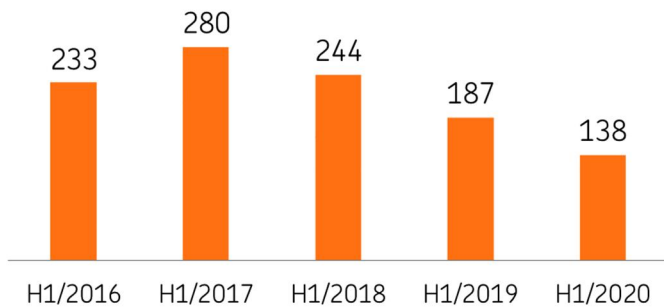
- Konsernin tulos ennen veroja oli 138 miljoonaa euroa (187). Tuotot laskivat 14 prosenttia 488 miljoonaan euroon (568). Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien tuotot kasvoivat 3 prosenttia 537 miljoonaan euroon (524). Korkokate kasvoi 21 prosenttia 165 miljoonaan euroon (136) ja vakuutuskate 8 prosenttia 288 miljoonaan euroon (267). Saamisten arvonalentumiset, 67 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 53 miljoonaa euroa. Koronaviruspandemian (COVID-19) aiheuttama sijoitusmarkkinoiden kehitys laski sijoitustoiminnan tuottoja erityisesti ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat vertailukaudesta 30 prosenttia 75 miljoonaan euroon (106).
- Yrityspankin tulos ennen veroja laski 27 prosenttia 89 miljoonaan euroon (121). Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 54 miljoonaa euroa 68 miljoonaan euroon (14). Korkokate kasvoi 9 prosenttia 202 miljoonaan euroon (185) ja sijoitustoiminnan nettotuotot 17 prosenttia 59 miljoonaan euroon (50). Luottokanta kasvoi vuodessa 7 prosenttia 24,7 miljardiin euroon (23,2).
- Vakuutuksen tulos ennen veroja heikkeni 11 prosenttia 86 miljoonaan euroon (97). Vakuutuskate kasvoi 21 miljoonaa euroa 288 miljoonaan euroon. Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 71 prosenttia ja olivat 13 miljoonaa euroa (44). Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 89,3 prosenttia (92,5).
- Muun toiminnan tulos ennen veroja oli -36 miljoonaa euroa (-31). Maksuvalmius säilyi hyvänä koronakriisistä huolimatta.
- Konsernin CET1-vakavaraisuus oli 13,7 prosenttia (14,9). Suhdeluvun laskuun vaikuttivat luottokannan kasvu sekä maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Tulos ennen veroja, milj. €	1–6/2020	1–6/2019	Muutos, %	1–12/2019
Yrityspankki	89	121	-26,8	262
Vakuutus	86	97	-11,2	200
Muu toiminta	-36	-31	-	-50
Konserni yhteensä	138	187	-26,3	412
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,2	7,4	-2,3*	7,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,30	0,46	-0,17*	0,49
	30.6.2020	30.6.2019	Muutos, %	31.12.2019
CET1-vakavaraisuus, %	13,7	13,6	0,2*	14,9
Luottokanta, mrd. €	24,7	23,2	6,8	23,7
Talletukset, mrd. €	13,6	10,4	30,1	11,1
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,1	0,5	0,6*	0,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,48	0,11	0,38*	0,19

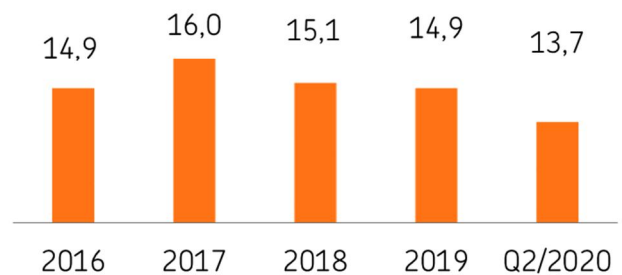
Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2019 vastaavien jaksoiden lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2019 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Suhdeluvun muutos

Tulos ennen veroja, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1),%

OP Yrityspankki Oyj:n puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2020

Sisällysluettelo

Toimintaympäristö	4
Konsernin tulos.....	5
OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19).....	6
Huhti–kesäkuun keskeiset tapahtumat	7
Yritysvastuu.....	7
Konsernin vakavaraisuus.....	7
Luottoluokitukset.....	8
Riskiasema	8
Segmenttien tulos.....	12
Yrityspankki.....	12
Vakuutus	14
Muu toiminta	16
Palvelukehittäminen.....	17
Konsernin rakennejärjestelyt.....	17
Hallinnointi ja johto	17
Henkilöstö ja palkitseminen.....	17
Loppuvuoden näkymät	17
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	18
Vakavaraisuustaulukot.....	21
Tuloslaskelma	23
Laaja tuloslaskelma.....	23
Tase.....	24
Oman pääoman muutoslaskelma.....	25
Rahavirtalaskelma	26
Segmenttikohtaiset tiedot.....	27
Liitetaulukot	29

Toimintaympäristö

Koronaviruspandemian aiheuttama talouskriisi kärjisty toisella vuosineljänneksellä. Talouden sukellus oli syvin huhtikuussa. Touko–kesäkuussa talous alkoi kohentua, kun rajoituksia lievennettiin.

Rahoitusmarkkinoilla kriisi kärjisty jo maaliskuun aikana. Keskuspankit reagoivat nopeasti markkinaepävarmuuden nousuun ja tukivat markkinoiden likviditeettiä mittavin poikkeustoimin. Toisella vuosineljänneksellä osakekurssit nousivat selvästi maaliskuun pohjalukemista ja riskilisät laskivat joukkolainamarkkinoilla. Kriisin aiheuttama epävarmuus heijastui myös euribor-korkoihin, mutta kesäkuun aikana ne olivat laskeneet lähes samalle tasolle kuin ennen kriisin kärjistymistä.

Suomen talous supistui jo vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, ja lasku jyrkkeni huhtikuussa. Talous alkoi toipua touko–kesäkuussa, mutta kokonaisuutena kansantuote väheni toisella vuosineljänneksellä poikkeuksellisen rajusti.

Äkillisen kriisin seurauksena lomautukset nousivat ennätyskellisesti. Suuri osa lomautuksista oli kuitenkin tilapäisiä, ja kesäkuussa lomautettujen määrä oli jo laskenut selvästi. Maksukorttidatan perusteella arvioituna kotitaloudet vähensivät kulutustaan yli viidenneksellä maaliskuu–huhtikuun vaihteessa. Rajoitusten purkautuessa ja suurimman epävarmuuden vähentyessä kotitalouksien ostot palasivat kesäkuussa kriisiä edeltäneelle tasolle.

Asuntomarkkinoilla kauppamäärät vähenivät kriisin iskiessä jyrkästi, mutta tilanne koheni alkukesällä. Asuntojen hintoihin kriisi ei välittömästi juuri vaikuttanut.

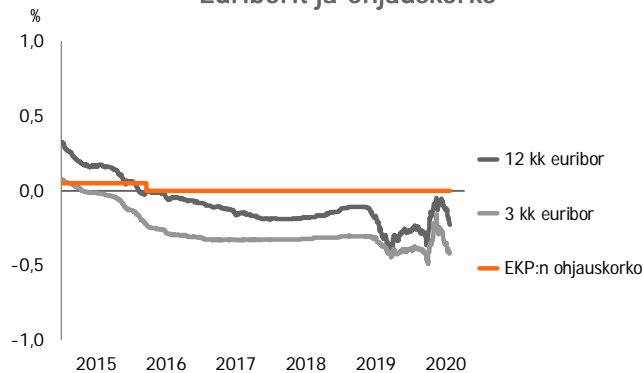
Talouden näkymät ovat yhä poikkeuksellisen epävarmat talouden alustavasta toipumisesta huolimatta. Rahoitusmarkkinoilla epävarmuus voi nopeasti lisääntyä, jos pandemiakehitys alkaa uudelleen pahentua. Vientimarkkinoiden taantuma voi myös vaikuttaa Suomen talouteen viiveellä, vaikka itse pandemian suorat vaikutukset vähitellen hiipuisivat.

Korona vaikutti merkittävästi pankkitoimintaan vuoden toisella neljänneksellä. Huhti- ja toukokuussa lainakanta kasvoi 6,8 prosenttia ja talletuskanta 11,2 prosenttia. Lainakannan kasvuun vaikuttivat uusien lainojen kysynnän lisäksi myönnetty lyhennysvapaat. Yritysluottokannan voimakas kasvu jatkui, 12,1 prosenttia, kun taas kasvu yksityisasiakkaiden luotoissa pysyi verrattain vakaana ja oli 3 prosenttia. Huhti- ja toukokuussa asuntoluottokanta kasvoi 2,8 prosenttia.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo nousi huhti–kesäkuun aikana 10,7 miljardilla eurolla 117,2 miljardiin euroon. Nousu johtui pääasiassa positiivisesta arvomuutoksesta.

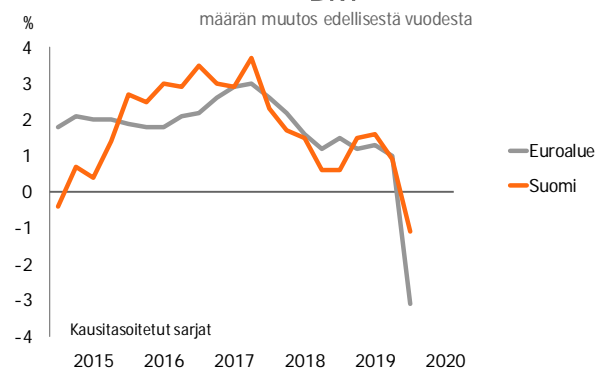
Koronaviruksen aiheuttama talouden hidastuminen vähensi toisen vuosineljänneksen aikana joidenkin vakuutuslajien myyntiä, mutta samalla myös korvattavien vahinkojen määrä pieneni. Pörssikurssien voimakas nousu toisella vuosineljänneksellä tuki vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaa.

Euriborit ja ohjaukorko

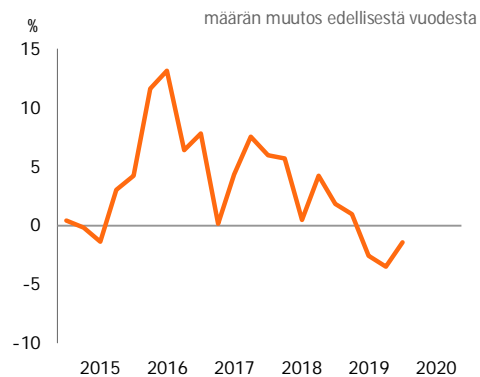
Lähde: Suomen Pankki

BKT

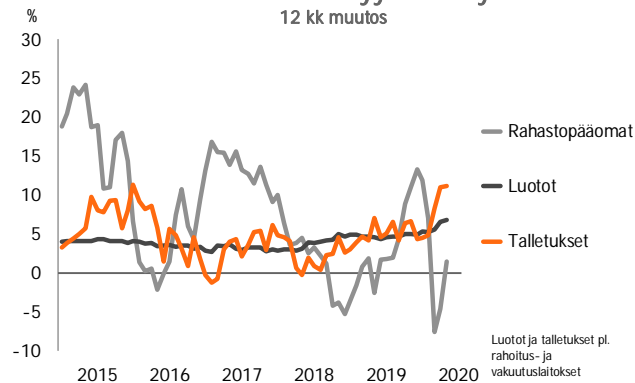
Lahteet: Eurostat, Tilastokeskus

Investoinnit Suomessa

Lähde: Tilastokeskus

Finanssialan volyymikehitys

Lahteet: Suomen Pankki, Suomen Sijoitus tutkimus Oy

Konsernin tulos

Milj. €	1–6/ 2020	1–6/ 2019	Muutos, %	4–6/ 2020	4–6/ 2019	Muutos, %	1–12/ 2019
Korkokate	165	136	21,3	84	69	22,1	295
VakuutusKate	288	267	7,8	157	158	-0,6	402
Nettopalkkiotuotot	-5	-15	-	-6	-10	-	-28
Sijoitustoiminnan nettotuotot	25	150	-83,1	82	64	27,4	450
Liiketoiminnan muut tuotot	15	30	-51,0	5	20	-76,5	47
Tuotot yhteensä	488	568	-14,1	322	302	6,7	1 165
Henkilöstökulut	98	97	1,2	49	51	-5,2	184
Poistot ja arvonalentumiset	24	25	-4,9	12	13	-7,7	63
Liiketoiminnan muut kulut	208	199	4,5	99	97	1,5	386
Kulut yhteensä	330	321	2,8	159	161	-1,3	632
Saamisten arvonalentumiset	-67	-13	-	-18	-9	-	-51
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2	-	-1	-1	-	-4
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	49	-44	-	-32	-6	-	-66
Tulos ennen veroja yhteensä	138	187	-26,3	111	124	-10,4	412

Tammi–kesäkuu

Konsernin tulos ennen veroja oli 138 miljoonaa euroa (187). Tuotot laskivat 14,1 prosenttia 488 miljoonaan euroon ja kulut kasvoivat 2,8 prosenttia 330 miljoonaan euroon. Tulosta kasvatti pääasiassa korko- ja vakuutuskatteen kasvu. Koronapandemian aiheuttama markkinakehitys laski sijoitustoiminnan tuottoja varsinkin ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja kasvatti osaltaan saamisten arvonalentumisia. Tulosta heikensivät myös saamisten arvonalentumisia lisännyt maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto ja kulujen kasvu.

Korkokate kasvoi 165 miljoonaan euroon (136). Korkokatetta kasvattivat Yrityspankki-segmentin luottokannan kasvu ja luotonannon marginaalien nousu. OP Yrityspankin luottokanta kasvoi vuodessa 6,8 prosenttia 24,7 miljardiin euroon ja talletukset 30,1 prosenttia 13,6 miljardiin euroon. Talletuskanta kasvoi erityisesti toisella vuosineljänneksellä. VakuutusKate kasvoi 288 miljoonaan euroon (267). Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 1,9 prosenttia ja korvauskulut laskivat 1,8 prosenttia. Vakuutus-segmentin operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 89,3 prosenttia (92,5).

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 10 miljoonaa euroa ja olivat -5 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot, 82 miljoonaa euroa, olivat 2 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät ja palkkiokulut, 87 miljoonaa euroa, laskivat 12 miljoonaa euroa. Palkkiotuottoja kasvattivat vertailukautta suuremmat tuotot arvopapereiden välityksestä, ja niitä laskivat pääosin pienentyneet palkkiotuotot terveys- ja hyvinvointipalveluista. Palkkiokulujen laskuun vaikuttivat pienentyneet kulut vakuutustoiminnasta sekä terveys- ja hyvinvointipalveluista. Konserni maksaa OP Ryhmän jäsenpankeille vahinkovakuutusten ja johdannaisten myynnistä

palkkioita, jotka kasvattavat palkkiokuluja. Maksetut palkkiokulut jäsenpankeille laskivat vertailukaudesta 1 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 125 miljoonaa euroa 25 miljoonaan euroon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 95 miljoonaa euroa 24 miljoonaan euroon, mikä aiheutui pääosin koronapandemian seurauksena ensimmäisellä vuosineljänneksellä laskeneista osakkeiden ja saamistodistusten käyvistä arvoista. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 26 miljoonaa euroa 12 miljoonaan euroon. Näitä muun laajan tuloksen eria pienensivät pääasiassa saamistodistusten vertailukautta pienemmät myyntivoitot. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat Vakuutus-segmentissä 125 miljoonaa euroa -36 miljoonaan euroon ja Muussa toiminnassa 10 miljoonaa euroa 2 miljoonaan euroon. Yrityspankki-segmentin sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 9 miljoonaa euroa 59 miljoonaan euroon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin vahinkovakuutuksen oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä (overlay approach), mikä paransi katsauskauden tuottoja sijoitustoiminnasta 49 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella se laski tulosta 44 miljoonaa euroa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien konsernin tuotot sijoitustoiminnasta, 75 miljoonaa euroa, laskivat vertailukaudesta 31 miljoonaa euroa. Vakuutus-segmentin tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 31 miljoonaa euroa 13 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen sijoitusten tuotto käyvin arvo oli 1,1 prosenttia (6,7).

Liiketoiminnan muut tuotot, 15 miljoonaa euroa, olivat 15 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät. Vertailukauden tuottoja kasvatti työterveyspalveluliiketoiminnan myynti.

Kokonaiskulut kasvoivat vertailukaudesta 9 miljoonaa euroa ja olivat 330 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut, 98 miljoonaa euroa, kasvoivat 1 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset, 24 miljoonaa euroa, laskivat 1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 9 miljoonaa euroa ja olivat 208 miljoonaa euroa. Näitä kasvattivat pääasiassa ICT-kulujen kasvu ja vertailukautta suuremmat viranomaismaksut.

Tulosta heikentäviä saamisten arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 67 miljoonaa euroa (13). Saamisten arvonalentumisia kasvattivat koronaviruspandemian vaikutukset luottokantaan sekä arvonalentumisten laskennassa käytettävän maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Lisäksi arvonalentumisten kasvuun vaikuttivat odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien päivitys ja luottojen siirtyminen eri arvonalentumisvaiheiden välillä. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 6 miljoonaa euroa (1). Järjestämättömien saamisten osuus luotto- ja takauskannasta nousi 1,1 prosenttiin (0,5). Saamisten arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,48 prosenttia (0,11) luotto- ja takauskannasta.

Katsauskauden laajaa tulosta 32 miljoonaa euroa (251) laskivat käyvän arvon rahaston muutokset. Käyvän arvon rahasto laski 76 miljoonaa euroa -6 miljoonaan euroon vuodenvaihteesta. Osakkeiden ja saamistodistusten käyvät arvot laskivat merkittävästi ensimmäisellä vuosineljänneksellä, mutta kääntyivät nousuun toisen vuosineljänneksen alusta. Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien saamistodistusten käyvät arvot laskivat katsauskaudella 52 miljoonaa euroa ja väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien osakkeiden käyvät arvot 42 miljoonaa euroa.

Huhti-kesäkuu

Huhti-kesäkuun tulos ennen veroja oli 111 miljoonaa euroa (124). Tuotot kasvoivat 6,7 prosenttia ja kulut pienenevät 1,3 prosenttia. Tulosta vahvistivat korkokatteen ja nettopalkkiotuottojen kasvu sekä kulujen pienentyminen. Tulosta heikensivät sijoitustoiminnan tuottojen lasku, saamisten arvonalentumisten kasvu ja vertailukautta pienemmät liiketoiminnan muut tuotot.

Korkokate kasvoi 22,1 prosenttia 84 miljoonaan euroon. Vakuutuskaute heikentyi 1 miljoonaa euroa ja oli 157 miljoonaa euroa. Nettopalkkiotuotot olivat -6 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella ne olivat -10 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot olivat 41 miljoonaa euroa (42). Palkkiokulut laskivat 4 miljoonaa euroa 47 miljoonaan euroon. Palkkiokuluja laskivat pienentyneet kulut vakuutustoiminnasta sekä terveys- ja hyvinvointipalveluista. Jäsenpankeille maksetut palkkiot olivat 4 miljoonaa euroa vertailukautta suuremmat.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kääntyivät nousuun toisella vuosineljänneksellä ja kasvoivat 27,4 prosenttia 82 miljoonaan euroon. Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien

rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 35 miljoonaa euroa ja olivat 93 miljoonaa euroa. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 8 miljoonaa euroa 1 miljoonaan euroon. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten väliaikainen poikkeusmenettely heikensi sijoitustoiminnan tuottoja 32 miljoonaa euroa (-6), ja tämä mukaan lukien tuotot sijoitustoiminnasta laskivat vertailukaudesta 9 miljoonaa euroa 50 miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut tuotot laskivat vertailukaudesta 15 miljoonaa euroa ja olivat 5 miljoonaa euroa. Vertailukauden tuottoja kasvatti työterveyspalveluliiketoiminnan myynti.

Kulut yhteensä laskivat vertailukaudesta ja olivat 159 miljoonaa euroa (161). Kulujen laskuun vaikutti pääasiassa henkilöstökulujen pienentyminen 3 miljoonalla eurolla. ICT-kulut ja viranomaismaksut kasvoivat vertailukaudesta.

Saamisten arvonalentumiset, 18 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 9 miljoonaa euroa. Saamisten arvonalentumisten kasvuun toisella vuosineljänneksellä vaikuttivat erityisesti koronaviruspandemian vaikutukset luottokantaan ja laskennassa käytettävien makroekonomisten laskentaparametrien päivitys.

Toisen vuosineljänneksen laajaa tulosta 192 miljoonaa euroa (132) kasvattivat käyvän arvon rahaston muutokset. Käyvän arvon rahasto kasvoi 137 miljoonaa euroa maaliskuun lopusta -6 miljoonaan euroon.

OP Yrityspankin toimenpiteet koronakriisissä (COVID-19)

OP Yrityspankki tarjosi koronakriisin aikana pk-yrityksiensä mahdollisuuden yrityslainan lyhennysvapaaseen, jos koronapandemia on aiheuttanut häiriöitä yrityksen liiketoimintaan. Lyhennysvapaasta ei peritty erillistä maksua. OP Yrityspankin saamia pk-yritysten luottojen maksuohjelmien muutoshakemuksia tehtiin yli viisi tuhatta kappaletta kesäkuun loppuun mennessä.

Pohjola Sairaala on lahjoittanut henkilökuntansa panosta terveydenhuollon tehtäviin, jotka ovat koronakriisin aikana yhteiskunnallisesti kriittisiä. Henkilöt ovat auttaneet muun muassa tartuntaketjujen jäljittämiseksi. Pohjola Sairaala on maksanut henkilöstön palkat työskentelyajalta.

OP Yrityspankki on mahdollistanut henkilöstölleen turvalliset työolosuhteet työpaikalla sekä etätöiden tekemisen laajamittaisesti niissä työtehtävissä, missä se on mahdollista. Näillä toimilla varmistetaan, että yhteiskunnan näkökulmasta kriittiset palvelut toimivat myös koronakriisin aikana.

OP Yrityspankki on tehnyt yksityiskohtaiset suunnitelmat turvallisuudesta, asteittaisesta ja hallitusta paluusta lähityöhön. Kesäkuun alusta alkaen on ollut mahdollista palata työtiloihin siten, että enintään 30 prosenttia työntekijöistä on siellä yhtä aikaa. Tavoitteena on palata kesälomakauden jälkeen elokuussa töihin mahdollisimman normaalien työskentelykäytäntöiden

mukaisesti henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvointi, turvallisuus sekä toiminnan tuloksellisuus huomioiden

Huhti–kesäkuun keskeiset tapahtumat

OP-Eläkekassa siirsi pääosan eläkevastuun ja työeläketurvan hoidosta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle 31.12.2018. OP-Eläkekassan jäljellä olevien eläkevastuiden siirto Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle on suunniteltu toteutettavan vuoden 2020 lopussa. Siirron tulosvaikutus on tämänhetkisen arvion mukaan noin 50 miljoonaa euroa. Siirrolla ei ole vakavaraisuusvaikutusta. Arvioidut luvut ovat erittäin herkkiä parametrien muutoksille, ja lopullinen tulosvaikutus varmistuu siirtohetkellä. Siirron toteutuessa tulosvaikutus kirjataan OP Yrityspankin henkilöstökulujen vähennykseksi 31.12.2020.

Yritysvastuu

OP Ryhmän arvot sekä vastuullisuutta koskevat linjaukset ohjaavat myös OP Yrityspankin toimintaa.

Yritysvastuu on tiivis osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. Yritysvastuun toimenpiteissä ryhmä huomioi taloudellisen ja sosiaalisen vastuun sekä ympäristövastuun. OP Ryhmän tavoite yritysvastuussa on olla toimialan edelläkävijä Suomessa. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on vuodesta 2009 lähtien sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Vuoden 2019 syyskuussa OP Ryhmä allekirjoitti perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

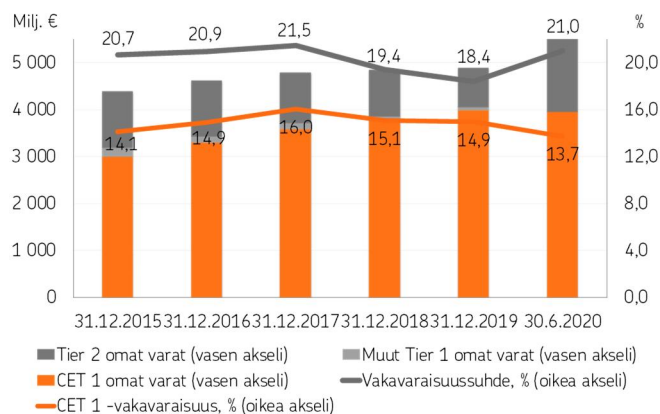
Monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on, että molempien sukupuolien osuus määrittelyissä johtajatehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Kesäkuun lopussa naisten osuus oli 27 prosenttia (26).

OP julkaisi helmikuussa ensimmäisen Green Bond -raportin, joka sisältää kuvauksen OP Yrityspankin vuoden 2019 helmikuussa liikkeeseen laskemasta 500 miljoonan euron vihreästä joukkovelkakirjalainasta, sillä rahoitetuista käyttökohteista sekä saavutetuista ympäristövaikutuksista. Vihreällä joukkovelkakirjalainalla on rahoitettu uusiutuvaa energiaa, ympäristöstävällistä rakentamista ja kestävää maankäyttöä. Vuoden aikana sillä saavutettiin merkittäviä positiivisia ympäristövaikutuksia. Green bond -kelpoisesta yritysluottokannasta ylläpidetään rekisteriä, joka sisältää green bondin kokoa vastaavan luottomäärän lisäksi reservissä olevia luottoja esimerkiksi erääntyvän luottokannan kattamiseksi.

Pohjola Vakuutus lahjoittaa 9 600 lounasta vähävaraisille perheille Lounas joka pöytään -kampanjassa, joka käynnistyi kesäkuussa. Tavoitteena on auttaa vähävaraisia perheitä ja tukea ravintolayrittäjiä. Kampanja toteutetaan yhdessä Hope ry:n kanssa.

Konsernin vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus

Konsernin CET1-vakavaraisuus oli katsauskauden lopussa 13,7 prosenttia (14,9).

Luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa käytännössä alarajan vakavaraisuussuhteelle 10,5 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 7 prosenttiin.

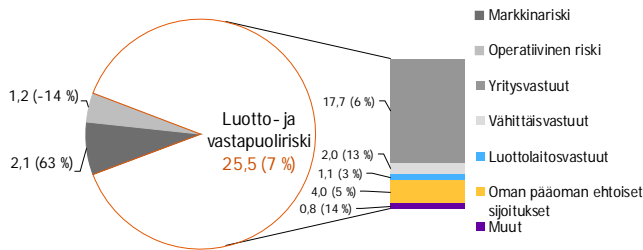
Ydinpääoma oli katsauskauden lopussa 4,0 miljardia euroa (4,0). Ydinpääomaan ei lueta vakuutusliiketoiminnan tulosta.

Kokonaisriski oli katsauskauden lopussa 28,9 miljardia euroa (26,7) eli 8,3 prosenttia suurempi kuin viime vuodenvaihteessa. Yritysvastuiden keskimääräiset riskipainot nousivat uuden maksukyvyttömyden määritelmän käyttöönottoon liittyen EKP:n asettamien riskiparametrikertoimien seurauksena. Yritysluottokanta kasvoi vuodenvaihteesta. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä EKP:n luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sisältyy konsernin sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 3,9 miljardia euroa (3,7). Vakuutusyhtiösijoitusten riskipainotetut erät nousivat uuden maksukyvyttömyden määritelmän käyttöönottoon liittyen EKP:n asettamien riskipainokertoimien seurauksena. OP Yrityspankki -konserni kuuluu OP Ryhmään, jonka vakavaraisuutta valvotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan. Osana OP Ryhmää OP Yrityspankki Oyj on EKP:n valvonnassa.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti kesäkuussa 2020 edelleen olla asettamatta pankeille syklisyyttä vähentävää lisäpääomavaatimusta.

Kokonaisriski 30.6.2020,
yhteensä 28,9 mrd. €
(muutos vuoden alusta 8 %)

OP Ryhmän näkemyksen mukaan merkittävimmät luottolaitosvakavaraisuuteen vaikuttavat avoimet sääntely- ja valvontaympäristön muutokset ovat EKP:n sisäisten mallien (IRBA) läpikäynnistä (TRIM) mahdollisesti aiheutuvat valvojan asettamat velvoitteet sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivityksestä (CRR2) aiheutuvat muutokset. EKP:n sisäisten mallien (IRBA) yritysvastuiden läpikäynnin (TRIM) arvioidaan heikentävän OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuutta noin 1,3 prosenttiyksikköä. Vaikutuksiin odotetaan tarkennusta vuoden 2020 viimeisen vuosipuoliskon aikana. CRR2-muutosten arvioidaan heikentävän OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuutta noin 1,0 prosenttiyksikköä vuoden 2021 aikana.

OP Ryhmä on aloittanut keskustelut EKP:n kanssa IRBA:n soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. Tämänhetkisen arvion mukaan IRBA-laajuuden muutoksella ei olisi olennaista vaikutusta OP Yrityspankin vakavaraisuuteen. Lopullinen vaikutus ja sen aikataulu tarkentuvat valvojan kanssa käytävien keskustelujen ja IRBA-laajuuden muutokseen liittyvän lupaprosessin myötä.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen (MREL) vaatimukseksi on asetettu 14,1 miljardia euroa eli 27 prosenttia vuoden 2018 lopun kokonaisriskin määrästä. OP Ryhmän tavoitteena on kattaa MREL-vaatimus omilla varoilla ja muilla huonomman etuoikeuden veloilla. OP Ryhmän MREL-suhdeluku oli arviolta 43 prosenttia katsauskauden lopussa. SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin Single Point of Entry:nä toimivaan OP Yrityspankkiin.

Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus

Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Omia varoja pienensi sijoitusten arvonalasku. Toisaalta diskonttokoron nousu pienensi vakuutusvelkaa ja kasvatti osaltaan omia varoja.

Milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Omat varat, milj. €*	989	1 008
Pääomavaade, milj. €*	712	699
Solvenssisuhde, %*	139	144
Solvenssisuhde, % (ilman siirtymäsääntöä)	139	144

*siirtymäsäännökset huomioiden.

Luottoluokitukset

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset 30.6.2020

Luokitus-	Lyhyt varain-	Näkymä	Pitkä varain-	Näkymä
laitos	hankinta		hankinta	
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Negatiivinen
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset 30.6.2020

Luokituslaitos	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A+	Negatiivinen
Moody's	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limitedistä ja Moody's Deutschland GmbH:sta. Yhtiöiden luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Standard & Poor's muutti 19.5.2020 OP Yrityspankki Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen näkymän vakaasta negatiiviseksi Suomen pankkijärjestelmän tilaa kuvaavan BICRA-luokan (Banking Industry Country Risk Assessment) trendin muututtua vakaasta negatiiviseksi. Standard & Poor's muutti samalla myös Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokituksen näkymän negatiiviseksi emonsa OP Yrityspankki Oyj:n muutoksen myötä.

Muut OP Yrityspankki Oyj:n tai Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset eivät muuttuneet katsauskaudella.

Riskiasema

OP Yrityspankin strategia perustuu maltilliseen riskinottoon, vahvaan vakavaraisuuteen ja toiminnan vastuullisuuteen. OP Yrityspankki lähtikin vuoteen 2020 vahvalla riskinkantokyvyllä vakavaraisuuden, pääomapuskureiden ja likviditeetin ollessa riittävät.

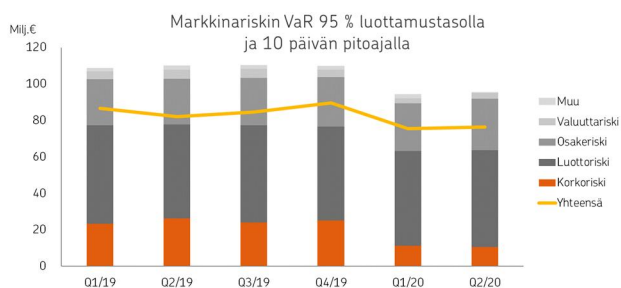
Vuoden 2020 alussa voimakkaasti levinnyt koronaviruspandemia vaikutti maailmanlaajuisesti yhteiskuntien toimintaan, mikä heijastui edelleen talouskehitykseen ja finanssisektorin toimintaedellytyksiin myös Suomessa. OP Yrityspankin

liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, ja siten koronaviruspandemian suorat ja epäsuorat vaikutukset liiketoimintaan ovat moninaiset ja ne voivat realisoituessaan heikentää pääomitusasemaa ja häiritä päivittäisten toimintojen jatkuvuutta.

Koronaviruspandemia vaikuttaa kolmea kautta. Asiakkaiden menestys vaikuttaa konsernin tilivaroihin sekä luottoriski- että vakuutusriskiasemaan. Talletusvarojen määrä on noussut kriisin myötä. Koronapandemia on heikentänyt asiakkaiden velanhoitokykyä. Henkilökunnan tarve suojautua pandemialta ja terveystilanne voivat vaarantaa operatiivisten liiketoimintaprosessiemme jatkuvuuden. Operatiivisen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tehdyt toimenpiteet ovat turvanneet häiriöttömän toiminnan. Kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla toimivien sijoittajien näkemys markkinoista ja OP Yrityspankista sekä OP Ryhmästä voivat vaikuttaa markkinaehtoisien rahoituksen saatavuuteen. Likviditeetti on kyetty säilyttämään vahvana ja pitkäaikaisen varainhankinnan transaktiot on kyetty toteuttamaan markkinoilla onnistuneesti. Kaiken kaikkiaan likviditeetti ja pääomat riittävät turvaamaan toiminnan jatkuvuuden.

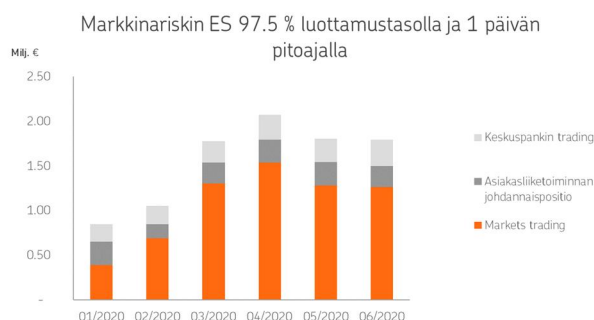
Konsernin rahoitus- ja maksuvalmius on hyvä. Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvänä. Koronakriisi on heijastunut yleisesti myös pankkien tukkuvarainhankinnan hintaan ja saatavuuteen.

Konsernin pitkäaikaisten sijoitusten markkinariskitaso pysyi edelleen maltillisena. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 77 miljoonaa euroa (90). VaR-tunnusluku sisältää vahinkovakuutusyhtiön kokonaistaseen, likviditeettireservin ja pankkitoiminnan pitkäaikaiset jvk-sijoitukset. Vahinkovakuutuksen kokonaistase sisältää sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Vuoden 2020 luvut eivät enää sisällä trading-toiminnan riskiä eivätkä sisäisen pankin korkoriskipositiota.

Trading-toiminnan riskiä mitataan vuoden 2020 alusta alkaen expected shortfall -mittareilla. Expected shortfall (ES) on VaR-mittarin kaltainen riskiluku, mutta sen sijaan että valittaisiin tulosjakaumasta luottamustason ulkopuolelle jäävistä tappiosta pienin, lasketaan ES:ssä koko hännän odotusarvo eli odotettu yhden päivän tappio annetulla luottamustasolla.

Trading-toiminnan markkinariski palautui huhtikuun kasvun jälkeen ensimmäisen vuosineljänneksen lopun tasolle.

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan tavoitteen mukaisesti maltillisella tasolla. Toteutuneista operatiivisista riskeistä aiheutui katsauskaudella 1,2 miljoonan euron (0,4) bruttotappiot. Operatiivisten riskien näkökulmasta koronapandemian vaikutukset Yrityspankki-konserniin olivat katsauskaudella lieviä.

Yrityspankki

Yrityspankin keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema on toistaiseksi säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena, mutta koronapandemia heikentää pankkitoiminnan luottoriskiasemaa vuonna 2020. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana seuraukset ovat näkyneet lähinnä lyhennysvapaiden kysynnän ja saamisten arvonalentumisten määrän kasvuna.

Koronakriisin johdosta maaliskesäkuun aikana OP Yrityspankki myönsi lyhennysvapaita ja maksuohjelman muutoksia yhteensä noin 1,4 miljardin euron asiakasvastuisiin. Yritysassiakkaiden vastuista, joihin myönnettiin maksuohjelman muutos tai lyhennysvapaa, 38 prosenttia kohdistui OP Yrityspankin yritysasiakkaiden 20-portaisessa luottoluokittelujärjestelmässä yhdeksään parhaimpaan luottoluokkaan (luottokelpoisuus erinomainen tai hyvä) ja 6 prosenttia kohdistui viiteen heikoimpaan luottoluokkaan.

Yritysvastuiden lyhennysvapaita ja maksuohjelman muutoksista 24 prosenttia kohdistui kuljetus ja varastointi -toimialaan sekä 20 prosenttia kiinteistöjen hallinta- ja vuokraustoimintaan. Palveluiden toimialaan kohdistui 19 prosenttia lyhennysvapaita ja maksuohjelman muutoksista, joista edelleen 19 prosenttia hotelleihin, 12 prosenttia ravintoloihin ja kahviloihin sekä 10 prosenttia varaus- ja matkaopaspalveluihin.

Maaliskesäkuun aikana eniten odotettavissa olevia luottotappioita kirjattiin palvelus-, kauppa-, kiinteistöjen hallinta- sekä teollisuuden toimialan yritysten vastuista.

Yrityspankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron muutoksen vaikutuksena 12 kuukauden korkokatteeseen oli kesäkuun lopussa -25 miljoonaa euroa. Korkojen nousu kasvattaa korkotulon riskiä. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Lainanhoitajoustop ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitajoustop (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelmasaamiset (netto)	
	30.6. 2020	31.12. 2019	30.6. 2020	31.12. 2019	30.6. 2020	31.12. 2019	30.6. 2020	31.12. 2019	30.6. 2020	31.12. 2019
	Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,13	0,13	0,13	0,13	0,11	0,11	0,02
Todennäköisesti maksamatta jäävät, mrd. €			0,37	0,24	0,37	0,24	0,16	0,13	0,22	0,12
Lainanhoitajoustoposaamiset, mrd. €	0,18	0,10	0,09	0,02	0,27	0,13	0,04	0,01	0,23	0,11
Yhteensä	0,18	0,11	0,59	0,39	0,78	0,50	0,30	0,25	0,47	0,25

OP Ryhmässä otettiin maaliskuussa 2020 käyttöön uusi maksukyvyttömyyden määritelmä, joka kasvatti maksukyvyttömyiden sopimusten määrää.

Tunnuslukuja	30.6.2020	31.12.2019
Ongelmasaamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,7	0,9
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,1	0,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,48	0,19
Terveet lainanhoitajoustoposaamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,6	0,4
Terveet lainanhoitajoustoposaamiset ongelmasaamisista, %	35,5	42,1
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	44,9	59,3

Terveistä lainanhoitajoustoposaamisista on vähennetty niihin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot, vertailuluvut on oikaistu.

Yrityspankki Oyj:llä kolmen asiakkaan asiakasriski ylitti vähennyserien ja muiden luottoriskin vähentämistekniikoiden jälkeen kymmenen prosenttia asiakasriskiä kattavista omista varoista. Suurten asiakasriskien määrä oli 1,6 miljardia euroa.

Baltian pankkitoiminnan vastuut olivat 3,7 miljardia euroa (3,8), joka oli 9,5 prosenttia (9,8) Yrityspankki-segmentin pankkitoiminnan vastuista.

Vakuutus

Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien sijoitusten markkinariskit, eläkeluotoisen vakuutusvelan edunsaajien eliniän ennakoitua nopeampi kasvu, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso sekä vakuutusvelan diskonttokoron ja markkinakorkojen välinen ero.

Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi eläkeluotoista vakuutusvelkaa 47 miljoonaa euroa (48). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason lasku 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 28 miljoonaa euroa (26).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vahinkovakuutuksen merkittävien markkinariski on markkinakorkojen laskun vakuutusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus. Vakuutusvelan arvostamisessa käytettävän korkotason muutosten aiheuttamaa tulosvaihtelua vaimennetaan johdannaissojimuksilla.

Sijoitusten markkinariskitaso pysyi edelleen maltillisena. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Muutokset joukkovelkakirjalainasalkussa ja osakkeiden hinnoissa nostivat riskitasoa. Riskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopulla 63 miljoonaa euroa (54).

Muu toiminta

Muu toiminta -segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävien markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutukset likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) pysyi vakaana katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa OP Yrityspankin ylläpitämällä likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava

vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 180 prosenttia (138) katsauskauden lopussa.

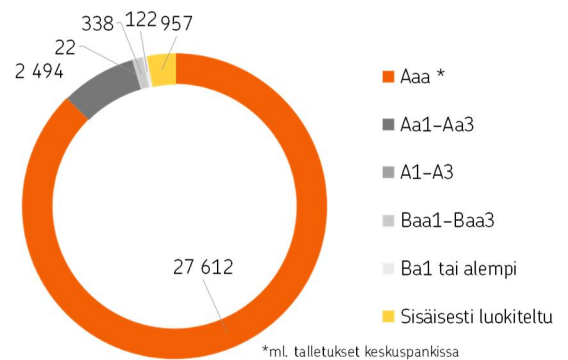
OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyssä NSFR-suhdeluvulle ei ole vielä asetettu vähimmäisvaatimusta. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 113 prosenttia (111) toukokuun lopussa.

Likviditeettireservi

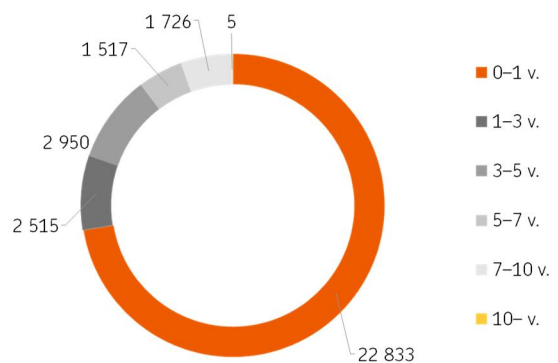
Mrd. €	30.6.2020	31.12.2019	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	21,8	11,9	83,5
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	8,3	11,1	-25,1
Vakuuskelpoiset yritysluotot	-	0,0	-
Yhteensä	30,2	23,0	30,9
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	1,4	2,0	-30,2
Likviditeettireservi markkina-arvoin	31,5	25,0	26,1
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,6	-0,8	-33,3
Likviditeettireservi vakuusarvoin	31,0	24,2	28,2

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamisia.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 30.6.2020, milj.€

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma 30.6.2020, milj.€

OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimivalle OP Yrityspankki Oyj:lle osuuspankit ja OP Osuuskunta tytäryhtiöineen ovat merkittävä asiakasryhmä. Muu toiminta- ja Yrityspankki-segmenttien yhteenlasketuista vastuista 16,3 prosenttia muodostui OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen vastuista. Nämä vastuut vähenivät alkuvuoden aikana 1,8 miljardia euroa. Luottokelpoisuudeltaan osuuspankkien ja OP Osuuskunnan vastuut ovat investointitasoa.

Segmenttien tulos

OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintasegmentit ovat Yrityspankki ja Vakuutus. Muu toiminta -segmentissä esitetään liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta. Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Yrityspankki

- Tulos ennen veroja laski 26,8 prosenttia 89 miljoonaan euroon saamisten arvonalentumisten kasvettua.
- Tuotot kasvoivat 11,1 prosenttia. Korkokate kasvoi 9,4 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 17,1 prosenttia. Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisten luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset heikensivät tulosta 21 miljoonaa euroa (7).
- Kulut kasvoivat 5,8 prosenttia 125 miljoonaan euroon (118), josta ICT-kulujen kasvun osuus oli 3 miljoonaa euroa ja EU:n vakausmaksun nousun osuus 2 miljoonaa euroa.
- Luottokanta kasvoi vuodessa 6,8 prosenttia 24,7 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 54 miljoonaa euroa 68 miljoonaan euroon (14). Järjestämättömät saamiset olivat 1,1 prosenttia (0,5) luotto- ja takauskannasta.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat rahoituksen ja maksamisen järjestelmien kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–6/2020	1–6/2019	Muutos, %	1–12/2019
Korkokate	202	185	9,4	383
Nettopalkkiotuotot	11	5	110,9	11
Sijoitustoiminnan nettotuotot	59	50	17,1	115
Liiketoiminnan muut tuotot	10	14	-26,3	26
Tuotot yhteensä	282	254	11,1	536
Henkilöstökulut	30	30	-0,3	58
Poistot ja arvonalentumiset	7	8	-15,0	14
Liiketoiminnan muut kulut	89	80	10,1	148
Kulut yhteensä	125	118	5,8	220
Saamisten arvonalentumiset	-68	-14	381,3	-51
OP-bonukset	-1	-1	14,6	-2
Tulos ennen veroja	89	121	-26,8	262
Kulu-tuotto-suhde, %	44,3	46,5	-2,19*	41,1
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,1	0,5	0,6*	0,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,49	0,11	0,38*	0,19
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,57	0,68	-0,11*	0,91
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,58	0,68	-0,10*	0,92
	30.6.2020	30.6.2019	Muutos, %	31.12.2019
Luottokanta, mrd. €	24,7	23,2	6,8	23,7
Takauskanta, mrd. €	3,1	2,6	19,9	3,1
Talletukset, mrd. €	13,6	10,3	32,6	11,2

*Suhdeluvun muutos.

Yrityspankki-segmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja kassanhallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja. Palvelutarjontaan kuuluvat myös velkaemissioiden järjestäminen, corporate finance -palvelut, custody-, osake-, valuutta-, rahamarkkina- ja johdannaistuotteet sekä sijoitustutkimus. Virossa, Latviassa ja Liettuassa OP Yrityspankilla on sivukonttorit ja rahoitusyhtiötuotteita tarjoavat tytäryhtiöt.

Yrityspankin luottokanta kasvoi vuodessa 6,8 prosenttia 24,7 miljardiin euroon. Takauskanta oli 3,1 miljardia euroa (2,6) ja sitovat nostamattomat luottolimitit 3,9 miljardia euroa (4,4). Pääomamarkkinatuotteiden kysyntä kasvoi vertailukaudesta.

Koronaviruksen aiheuttama epävarmuus vaikutti Yrityspankkiin katsauskaudella luottokysynnän kasvun ja pääomamarkkinoiden kautta. Luottoriskimarginaalit ja volatiliiteetti kasvoivat varsinkin ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Toisaalta pääomamarkkinoilla

kaupankäyntiaktiivisuus kasvoi. Koronaviruksen vaikutukset ja taloudellisen toimintaympäristön kehitys heijastuvat palveluiden kysyntään, sijoitusmarkkinoihin ja saamisten arvonalentumisten määrän kehitykseen.

Katsauskauden tulos

Yrityspankin tulos ennen veroja laski 26,8 prosenttia 89 miljoonaan euroon (121). Tuotot kasvoivat 11,1 prosenttia. Kulut kasvoivat 5,8 prosenttia. Kulu–tuotto–suhde vahvistui vertailukaudesta 44,3 prosenttiin (46,5).

Korkokate kasvoi 9,4 prosenttia 202 miljoonaan euroon (185) luottokannan kasvun ja luotonannon marginaalien nousun seurauksena. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 11 miljoonaan euroon (5). Nettopalkkiotuottojen kasvuun vaikutti OP Ryhmän sisällä osuuspankeille maksettujen palkkioiden lasku.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 59 miljoonaa euroa ja kasvoivat 17,1 prosenttia vertailukaudesta. CVA-arvostus heikensi tulosta 21 miljoonaa euroa, kun se vertailukaudella heikensi tulosta 7 miljoonaa euroa. Luottoriskimarginaalien kaventuminen kasvatti toisella neljänneksellä kaupankäyntivaraston arvostusta. Asiakaskaupankäynnin tuotot kasvoivat. Vertailukauden sijoitustoiminnan nettotuottoja laskivat 22 miljoonaa euroa johdannaisten arvostusmalleihin tehdyt muutokset.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 10 miljoonaa euroa (14). Saamisten arvonalentumiset olivat 68 miljoonaa euroa (14). Saamisten arvonalentumisia kasvattivat osaltaan maaliskuussa käyttöön otettu maksukyvyttömyyden uusi määritelmä ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien muutokset. Järjestämättömät saamiset olivat 1,1 (0,5) prosenttia luotto- ja takauskannasta.

Kulut olivat 125 miljoonaa euroa (118). Henkilöstökulut olivat vertailukauden tasolla 30 miljoonaa euroa (30). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 10,1 prosenttia 89 miljoonaan euroon. ICT-kulujen kasvu oli 3 miljoonaa euroa ja EU:n vakausmaksun kasvu 2 miljoonaa euroa.

Vakuutus

- Tulos ennen veroja laski 11,2 prosenttia ja oli 86 miljoonaa euroa (97).
- Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 1,9 prosenttia ja korvauskulut laskivat 1,6 prosenttia.
- Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 13 miljoonaa euroa (44) väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien. Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoihin oli -60 miljoonaa euroa (51).
- Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 89,3 prosenttia (92,5) ja operatiivinen riskisuhde 62,0 prosenttia (64,4). Operatiivinen toimintakulusuhde oli 27,3 prosenttia (28,2).
- Kehityspanostukset kohdistuivat sähköisten palveluiden kehittämiseen ja perusjärjestelmä uudistukseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–6/2020	1–6/2019	Muutos, %	1–12/2019
Vakuutusmaksutuotot	740	726	1,9	1 479
Korvauskulut	451	459	-1,6	1 077
VakuutusKate	288	267	7,9	402
Vahinkovakuutuksen nettopalkkiotuotot	-18	-23	-	-49
Terveys ja hyvinvointi, nettopalkkiotuotot	4	5	-26,3	13
Nettopalkkiotuotot	-15	-18	-	-36
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-36	88	-141,1	308
Muut nettotuotot	-1	4	-119,2	-4
Tuotot yhteensä	237	342	-30,7	671
Henkilöstökulut	66	66	0,5	125
Poistot ja arvonalentumiset	16	17	-1,3	47
Liiketoiminnan muut kulut	116	116	-0,7	230
Kulut yhteensä	198	199	-0,3	403
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-1	-1	-	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	49	-44	-	-66
Tulos ennen veroja	86	97	-11,2	200
Koko pääoman tuotto (ROA), %	2,43	2,79	-0,36*	2,93
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	2,46	2,82	-0,36*	2,96
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	89,3	92,5		92,7
Operatiivinen riskisuhde, %	62,0	64,4		65,1
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	27,3	28,2		27,7

* Suhdeluvun muutos.

Vakuutus-segmentti muodostuu vahinkovakuutuksesta sekä terveys- ja hyvinvointiliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Sairaala Oy. A-Vakuutus Oy sulautui 31.3.2020 Pohjola Vakuutus Oy:öön. Vahinkovakuutuksen tuotteisiin kuuluvat yritys- ja henkilöasiakkaille myytävät vahinkovakuutukset. Vakuutus-segmenttiin kuuluu myös Pohjola Sairaala Oy, jolla on viisi sairaalaa.

Koronaviruspandemia lisäsi kevään aikana asiakkaiden yhteydenottoja ja ilmoitettuja vahinkoja matka- ja keskeytysvakuutuksissa. Useissa muissa vakuutuslajeissa vahinkomäärä laski yleisen toimeliaisuuden vähennyttä.

Pohjola Sairaala on lahjoittanut henkilökuntansa panosta terveydenhuollon tehtäviin, jotka ovat koronaviruksen aikana yhteiskunnallisesti kriittisiä. Pohjola Sairaalan henkilöt ovat auttaneet muun muassa tartuntaketjujen jäljittämässä.

Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä Pohjola Sairaalan palveluihin. Leikkausasiakkaiden antama NPS-luku oli tammi-kesäkuussa 97 (97).

Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat sähköisten asiointi- ja ostopalvelujen kehittämiseen sekä vahinkovakuutuksen perusjärjestelmä uudistukseen.

Katsauskauden tulos

Tulos ennen veroja oli 86 miljoonaa euroa (97). Vakuutuskaute nousi 288 miljoonaan euroon (267).

Operatiivinen yhdistetty kulusuhte oli 89,3 prosenttia (92,5). Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä diskonttokoron muutosta.

Vakuutusmaksutuotot

Milj. €	1–6/2020	1–6/2019	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	422	406	4,0
Yritysassiakkaat	318	321	-0,8
Yhteensä	740	726	1,9

Henkilöasiakkaiden vakuutusmaksutuotot kasvoivat ja yritysasiakkaiden vakuutusmaksutuotot laskivat katsauskaudella. Maksutuotot kasvoivat yhteensä 1,9 prosenttia.

Korvauskulut laskivat 1,6 prosenttia. Tammi–kesäkuussa kirjattiin 52 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (41), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 69 miljoonaa euroa (38). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Korvausmenoa kasvattivat erityisesti koronapandemiaan liittyvät matka- ja tapahtumakeskeytysvahinkojen korvaukset. Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutokset paransivat tulosta 10 miljoonaa euroa ja vertailukaudella heikensivät tulosta 1 miljoonaa euroa.

Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin, ilman diskonttokoron muutoksen vaikutusta, paransivat vakuutusteknistä katetta 12 miljoonaa euroa (-1). Vahinkovakuutuksen operatiivinen riskisuhte ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 62,0 prosenttia (64,4).

Kulut laskivat 0,3 prosenttia ja olivat 1 miljoonaa euroa pienemmät kuin vertailukaudella. Operatiivinen toimintakulusuhte, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 27,3 prosenttia (28,2).

Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden arvonkehitys oli poikkeuksellisen heikko koronapandemian vuoksi.

Tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–6/2020	1–6/2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	9	31
Käypään arvoon tulostaikutteisesti	-33	70
Jaksotettu hankintameno	-2	1
Vahinkovakuutuserät	-11	-14
Osakkuusyhtiöt	1	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-36	88
Väliaikainen poikkeusmenettely	49	-44
Yhteensä	13	44

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

Milj. €	1–6/2020	1–6/2019
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €*	-60	51
Sijoitusten tuotto käyvin arvoon, %	1,1	6,7
Korkosijoitusten Running Yield, %	1,3	1,5
	30.6.2020	31.12.2019
Sijoituskanta, milj. €	3 919	3 952
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	90	92
A-luokiteltuja saamia, vähintään, %	59	61
Modifioitu duraatio, %	3,5	4,0

* Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisien vakuutusvelan arvonmuutos.

Muu toiminta

- Tulos ennen veroja oli -36 miljoonaa euroa (-31).
- Tulos sisälsi saamistodistusten myyntivoittoja 1 miljoonaa euroa (6).
- Maksuvalmius säilyi hyvänä koronaviruksesta huolimatta.

Avainlukuja

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	Muutos, %	1-12/2019
Korkokate	-32	-37	-	-64
Nettopalkkiotuotot	-1	-1	-	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	11	-84,7	26
Liiketoiminnan muut tuotot	6	3	92,3	7
Tuotot yhteensä	-25	-23	-	-33
Henkilöstökulut	2	1	93,4	1
Muut kulut	10	8	25,9	17
Kulut yhteensä	11	9	33,3	18
Saamisten arvonalentumiset	1	1	15,0	0
Tulos ennen veroja	-36	-31	-	-50
Saamiset ja velat yhteenliittymän keskusyhteisölle ja jäsenluottolaitoksille, nettorahoitusasema, mrd. €	-8,1	-3,3	-	-3,8

Muuhun toimintaan on keskitetty OP Ryhmää tukevat toiminnot, kuten keskuspankki ja likviditeettireservi. Muun toiminnan vastuulla on myös jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisökonsernin rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinta. Se vastaa myös ryhmän tukkuvarainhankinnasta yhdessä OP-Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa. Liiketoiminnan tuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Sen merkittävimmät riskilajit ovat markkinariskit ja luottoriski. Muussa toiminnassa esitetään lisäksi ne tuotot, kulut, sijoitukset ja pääomat, joita ei ole kohdistettu liiketoimintasegmenteille.

Katsauskauden tulos

Muu toiminta -segmentin tulos ennen veroja oli 36 miljoonaa euroa negatiivinen (-31). Tulos ennen veroja käyvin arvo oli -57 miljoonaa euroa (-15). Koronakriisistä johtuva luottoriskimarginaalien leveneminen heikensi käyvän arvon rahastoa ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Toisella vuosineljänneksellä Euroopan keskuspankin elvytystoimet kavensivat luottoriskimarginaaleja, minkä johdosta käyvän arvon rahasto on toipunut.

Korkokate oli 32 miljoonaa euroa negatiivinen (-37). Korkokatetta paransi loppuvuonna 2019 voimaan astunut Euroopan Keskuspankin talletuskoron muutos.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 2 miljoonaa euroa (11). Sijoitustoiminnan nettotuotot sisälsivät saamistodistusten myyntivoittoja 1 miljoonaa euroa (6).

OP Yrityspankin rahoituksen saatavuus säilyi hyvänä. Tammi-kesäkuussa laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 4,1 miljardia euroa. Maaliskuussa koronaviruksen johdosta tukkuvarainhankintamarkkina häiriintyi, ja markkinoilla vakuudettoman pitkän tukkuvarainhankinnan hinnat nousivat

merkittävästi ja nopeasti. Toisella vuosineljänneksellä tukkuvarainhankintamarkkina elpyi merkittävästi, vaikkakaan hinnat eivät palautuneet kriisiä edeltävälle tasolle. Tammikuussa laskettiin liikkeeseen 500 miljoonan euron senior non-preferred -joukkovelkakirjalainaa, jonka maturiteetti on 7 vuotta. Touko- ja kesäkuussa laskettiin liikkeeseen kaksi senior-ehtoista 1 miljardin euron joukkovelkakirjalainaa, joiden maturiteetit ovat 5,25 ja 4 vuotta. Touko- ja kesäkuussa laskettiin liikkeeseen lisäksi kaksi toissijaisen oman pääoman ehtoista joukkovelkakirjalainaa, toinen SEK-määräinen 3,25 miljardia kruunua ja toinen EUR-määräinen 1 miljardia euroa. Toissijaisen oman pääoman ehtoiset lainat ovat maturiteetiltaan 10 vuotta, mutta ne on mahdollisuus eräännyttää 5 vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta.

Maaliskuussa OP Yrityspankki otti EKP:n pankeille tarjoamaa maturiteetiltaan alle vuoden mittaista USD-määräistä rahoitusta 500 miljoonaa dollaria. OP Yrityspankki osallistui kesäkuussa Euroopan keskuspankin kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden kolmanteen sarjaan (TLTRO III) 6,0 miljardilla eurolla.

Koronakriisistä huolimatta maksuvalmius säilyi katsauskaudella hyvänä. Senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan velkakirjojen sekä TLTRO-rahoituksen keskimarginaali oli kesäkuun lopussa 28 korkopistettä (22).

Yhteenliittymän keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten sijoitukset OP Yrityspankkiin olivat katsauskauden päättyessä 8,1 miljardia euroa suuremmat kuin niiden keskuspankista ottama rahoitus. Nettoaseman kehitykseen on vaikuttanut erityisesti OP-Asuntoluottopankin katettu joukkovelkakirjalainahankinta, joka ohjautuu aiempaa enemmän osuuspankkien sijoituksina keskuspankkiin. Lisäksi jäsenluottolaitokset ovat huhtikuussa tehneet keskuspankkiin maksuvalmiustalletuksen, jonka välityksellä jäsenluottolaitoksille kohdistetaan maksuvalmiusvaateen kustannuksia.

Palvelukehittäminen

OP Yrityspankki investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista.

OP Yrityspankin palvelukehittämiseen ja tuotannon ylläpitoon liittyvät ICT-kulut olivat tammi–kesäkuussa yhteensä 108 miljoonaa euroa (101). Nämä sisältävät lisenssimaksuja, ostettuja palveluita, muita hankkeisiin liittyviä ulkoisia kustannuksia sekä omaa työtä. Tuotannon ICT-kulut kasvoivat 22 miljoonaa euroa 89 miljoonaan euroon. Kehittämismenot yhteensä laskivat 13 miljoonaa euroa 38 miljoonaan euroon. Kehittämismenoista aktivoitiin 20 miljoonaa euroa (17).

OP Ryhmä solmi keväällä 2019 viisivuotisen sopimuksen Tata Consultancy Services Ltd:n (TCS) kanssa ICT-palveluiden tuottamisesta. Sopimus kattaa OP Ryhmän käyttämät ICT-infrastruktuuripalvelut kuten keskuskone-, palvelin- ja kapasiteettipalvelut. Lisäksi sopimukseen kuuluvat konesali- ja pilvipalvelut. ICT-infrastruktuuripalveluiden palvelutuotanto on käynnistetty palvelin- ja kapasiteettipalveluiden osalta. Palveluiden siirto etenee suunnitellusti.

Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Yrityspankin investoinneista sisältyy tämän puolivuosisikatsauksen liiketoimintasegmenttikohdaisiin osioihin.

Konsernin rakennejärjestelyt

A-Vakuutus Oy sulautui Pohjola Vakuutus Oy:öön 31.3.2020.

OP Yrityspankki Oyj ja Kaivokadun PL-hallinto Oy ovat 28.4.2020 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Kaivokadun PL-hallinto Oy sulautuu OP Yrityspankki Oyj:öön. Sulautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 31.10.2020.

Hallinnointi ja johto

Hallitus valitsi 21.7.2020 OP Yrityspankin uudeksi toimitusjohtajan sijaiseksi Rahavirrat ja käyttöpääoma - liiketoiminta-alueen johtajan Jari Jaulimon (OTK, VT, MBA). Hän aloittaa tehtävässään 1.8.2020 nykyisen toimitusjohtajan sijaisen Hannu Jaatisen siirtyessä eläkkeelle.

Henkilöstö ja palkitseminen

Konsernin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 2 935 henkilöä (2 675). Henkilömäärä kasvoi vuodenvaihteesta erityisesti Vakuutus-segmentissä. Kasvu aiheutui pääosin osuuspankkien vahinkovakuutusmyynnin siirtymisestä Pohjola Vakuutukseen. Konsernin henkilömäärää kasvattivat toisella vuosineljänneksellä myös kesätyöntekijät.

Henkilöstö katsauskauden lopussa

	30.6.2020	31.12.2019
Yrityspankki	800	700
Vakuutus	2 095	1 947
Muu toiminta	40	28
Yhteensä	2 935	2 675

OP Ryhmän ja OP Yrityspankin muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2020 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahostosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Tarkemmat tiedot muuttuvasta palkitsemisesta on esitetty OP Ryhmän palkka- ja palkkioselvityksessä.

Loppuvuoden näkymät

Koronaviruspandemian seurauksena maailmantalous taantui jyrkästi toisella vuosineljänneksellä. Talous alkoi kuitenkin elpyä jo alkukesällä, kun rajoituksia purettiin. Myös rahoitusmarkkinoilla tilanne koheni toisen vuosineljänneksen aikana, mitä auttoivat keskuspankkien mittavat tukitoimet. Suomen talous kärsi suoraan rajoituksista monia maita vähemmän, mutta Suomenkin kansantuote supistui jyrkästi keväällä.

Talouden näkymät ovat yhä poikkeuksellisen epävarmat talouden alustavasta toipumisesta huolimatta. Rahoitusmarkkinoilla epävarmuus voi nopeasti lisääntyä, jos pandemiakehitys alkaa uudelleen pahentua. Vientimarkkinoiden taantuma voi myös vaikuttaa Suomen talouteen viiveellä, vaikka itse pandemian suorat vaikutukset vähitellen hiipuisivat. Pandemian aiheuttama taantuma voi vaikuttaa viiveellä pankkeihin ja vakuutusyhtiöihin, jos asiakkaiden talousvaikeudet pitkittyvät.

Tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät koronapandemian myötä korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä arvonalentumisten kehitykseen. Lisäksi tulevaan tuloskehitykseen vaikuttaa markkinoiden kasvuvauhti, kilpailutilanteen muutos ja suurvahinkojen vaikutus korvausmenoon.

Vuonna 2020 arvio koko vuoden tuloksen kehityksestä annetaan ainoastaan ryhmätasolla OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa ja osavuosisikatsauksissa.

Kaikki tässä puolivuosisikatsauksessa esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön, OP Yrityspankki -konsernin ja sen eri toimintojen kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Tuotot sijoitustoiminnasta	Sijoitustoiminnan nettotuotot + Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)
Luottokanta	Tase-erä Saamiset asiakkailta ilman takaussaamisia
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä}}{\text{Saamiset asiakkailta (taseen- ja taseen ulkopuoliset erät)}} \times 100$
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	$\frac{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella}}{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella}} \times 100$

Vahinkovakuutuksen tunnusluvut:

Operatiivinen vahinkosuhte, %	Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset ja yrityskauppojen yhteydessä syntyneiden aineettomien erien poistot	x 100
	Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)	
Operatiivinen liikekulusuhde, %	Liikekulut	x 100
	Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)	
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	Operatiivinen vahinkosuhte + operatiivinen liikekulusuhde	
	Operatiivinen riskisuhte + operatiivinen toimintakulusuhde	
Operatiivinen riskisuhte (ilman perustekorkokulua), %	Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut ja laskuperustemuutokset	x 100
	Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset	
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	Liikekulut ja korvausten selvittelykulut	x 100
	Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset	

Erillislaskentaan perustustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	Omat varat yhteensä	x 100
	Kokonaisriski	
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	Ensisijainen pääoma (Tier 1)	x 100
	Kokonaisriski	
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	Ydinpääoma (CET1)	x 100
	Kokonaisriski	
Solvenssisuhde, %	Omat varat	x 100
	Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)	
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	Ensisijainen pääoma (T1)	x 100
	Vastuiden määrä	
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Likvidit varat	x 100
	Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa	
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Pysyvä varainhankinta	x 100
	Pysyvän varainhankinnan vaade	
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	Ryhmittymän omat varat yhteensä	x 100
	Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	

Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Järjestämättömät saamiset (netto)**}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Ongelmasaamiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Ongelmasaamiset (netto)**}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Terveet lainanhoitajustosaamiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajustosaamiset (netto)**}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Terveet lainanhoitajustosaamiset ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajustosaamiset (netto)**}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$
Takaus- ja luottokanta	Takauskanta + luottokanta
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$

* Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

**Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustopot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista.

***Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisia, muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin tai terveisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustopot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitajustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen tulos

Milj. €	1–6/2020	1–6/2019	1-12/2019
Vakuutusmaksutuotot	740	726	1 478
Korvauskulut	514	518	1 060
Liikekulut	147	154	311
Vakuutustekninen kate	79	54	107
Diskonttokoron lasku			-136
Sijoitustuotot ja -kulut	-33	87	307
Muut tuotot ja kulut	-3	-12	-23
Tulos ennen veroja	43	130	255
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	48	-40	-65
Tulos ennen veroja	90	89	190

Vahinkovakuutuksen tunnuslukujen laskennassa käytetään vahinkovakuutusyhtiöiden toimintokohtaisia kuluja, joita ei esitetä samalla periaatteella konsernin tuloslaskelmassa.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	30.6.2020	31.12.2019
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 386	4 374
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-196	-202
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-3	0
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 186	4 171
Aineettomat hyödykkeet	-46	-51
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-31	-26
Ennakoitu voitonjako ja edellisen tilikauden maksamaton voitonjako		
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-146	-112
Ydinpääoma (CET1)	3 964	3 982
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	55	82
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	55	82
Ensisijainen pääoma (T1)	4 019	4 064
Debentuurilainat	2 053	811
ECL - odotetut tappiot ylijäämä		26
Toissijainen pääoma (T2)	2 053	837
Omat varat yhteensä	6 072	4 900
Kokonaisriski, milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Luotto- ja vastapuoliriski	25 296	23 753
Standardimenetelmä (SA)	3 043	2 687
Valtio- ja keskuspankkivastuut	107	78
Luottolaitosvastuut	7	8
Yritysvastuut	2 868	2 540
Vähittäisvastuut	0	8
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	8	8
Muut	52	45
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	22 141	21 066
Luottolaitosvastuut	1 056	1 023
Yritysvastuut	14 856	14 148
Vähittäisvastuut	1 962	1 725
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3 955	3 772
Muut	425	399
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	2 131	1 309
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 190	1 387
Vastuun arvonoikaus (CVA)	242	191
Muut riskit		11
Kokonaisriski yhteensä	28 859	26 651

Suhdeluvut, %	30.6.2020	31.12.2019
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	13,7	14,9
Tier1 -vakavaraisuussuhde	13,9	15,2
Vakavaraisuussuhde	21,0	18,4

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	30.6.2020	31.12.2019
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	13,7	14,9
Tier1 -vakavaraisuussuhde	13,9	14,9
Vakavaraisuussuhde	20,8	18,1

Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Omat varat	6 072	4 900
Pääomavaatimus puskureilla	3 032	2 824
Puskuri pääomavaatimukseen	3 039	2 077

Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Tuloslaskelma

Milj. €	Lilite	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Korkokate	2	165	136	84	69
Vakuuskate	3	288	267	157	158
Nettopalkkiotuotot	4	-5	-15	-6	-10
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	25	150	82	64
Liiketoiminnan muut tuotot		15	30	5	20
Tuotot yhteensä		488	568	322	302
Henkilöstökulut		98	97	49	51
Poistot ja arvonalentumiset		24	25	12	13
Liiketoiminnan muut kulut	6	208	199	99	97
Kulut yhteensä		330	321	159	161
Saamisten arvonalentumiset	7	-67	-13	-18	-9
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-2	-2	-1	-1
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		49	-44	-32	-6
Tulos ennen veroja		138	187	111	124
Tuloverot		26	34	21	21
Kauden tulos		112	154	90	103
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta		112	152	91	102
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		1	2	-1	1
Yhteensä		112	154	90	103

Laaja tuloslaskelma

Milj. €	Lilite	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Kauden tulos		112	154	90	103
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		-6	-13	-30	-8
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta		-53	89	140	38
Rahavirran suojauksesta		3	0	-5	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-45	45	36	6
Muuntoerot			0		
Tuloverot					
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		1	3	-4	2
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Käypään arvoon arvostamisesta		11	-18	-28	-8
Rahavirran suojauksesta		-1	0	1	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		9	-9	-7	-1
Kauden laaja tulos		32	251	192	132
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		31	248	193	131
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		1	2	-1	1
Yhteensä		32	251	192	132

Tase

Milj. €	Liite	30.6.2020	31.12.2019
Käteiset varat		21 883	11 914
Saamiset luottolaitoksilta		9 108	9 126
Johdannaissopimukset	15	5 522	4 874
Saamiset asiakkailta		25 101	23 829
Sijoitusomaisuus		18 751	17 174
Aineettomat hyödykkeet		709	709
Aineelliset hyödykkeet		114	114
Muut varat		2 074	1 334
Verosaamiset		56	51
Varat yhteensä		83 318	69 126
Velat luottolaitoksille		25 478	15 334
Johdannaissopimukset		4 689	3 882
Velat asiakkaille		17 262	15 503
Vakuutusvelka	8	3 532	3 234
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9	22 520	22 726
Varaukset ja muut velat		2 254	2 148
Verovelat		425	452
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 771	1 474
Velat yhteensä		78 931	64 752
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma		428	428
Käyvän arvon rahasto	10	-6	70
Muut rahastot		1 093	1 093
Kertyneet voittovarot		2 816	2 710
Määräysvallattomien omistajien osuus		57	74
Oma pääoma yhteensä		4 387	4 374
Velat ja oma pääoma yhteensä		83 318	69 126

Oman pääoman muutoslaskelma

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	428	-12	1 093	2 559	4 067	80	4 147
Tilikauden laaja tulos		107		141	248	2	251
Tilikauden tulos				152	152	2	154
Muut laajan tuloksen erät		107		-10	97		97
Voitonjako				-173	-173	-5	-177
Muut			0	0	0	0	0
Oma pääoma 30.6.2019	428	95	1 093	2 528	4 143	78	4 221

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	428	70	1 093	2 710	4 299	74	4 374
Tilikauden laaja tulos		-76		107	31	1	32
Tilikauden tulos				112	112	1	112
Muut laajan tuloksen erät		-76		-4	-80		-80
Voitonjako						-1	-1
Muut				0	0	-17	-18
Oma pääoma 30.6.2020	428	-6	1 093	2 816	4 330	57	4 387

Rahavirtalaskelma

Mlj. €	1-6/2020	1-6/2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	112	154
Oikaisut tilikauden tulokseen	-20	111
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 110	-1 048
Saamiset luottolaitoksilta	-876	451
Johdannaissovimukset	-592	-39
Saamiset asiakkailta	-1 354	-848
Sijoitusomaisuus	-1 550	-206
Muut varat	-737	-406
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	11 892	-687
Velat luottolaitoksille	10 047	1 370
Johdannaissovimukset	-287	17
Velat asiakkaille	1 759	-2 425
Vakuutusvelka	58	119
Varaukset ja muut velat	315	231
Maksetut tuloverot	-37	-45
Saadut osingot	11	13
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	6 848	-1 501
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	0	
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1	-18
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	1
B. Investointien rahavirta yhteensä	-1	-17
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	1 312	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-9	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	16 520	15 417
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-16 253	-15 728
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	4	
Maksetut osingot ja osuus pääoman korot	0	-173
Vuokrasopimusvelat	-3	
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 570	-483
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	8 417	-2 002
Rahavarat tilikauden alussa	12 902	13 355
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	657	
Rahavarat tilikauden lopussa	21 976	11 353
Saadut korot	509	532
Maksetut korot	-380	-424
Rahavarat		
Käteiset varat	21 883	10 468
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	93	885
Yhteensä	21 976	11 353

Segmenttiraportointi

Segmenttikohalliset tiedot

Tulos tammi-kesäkuu 2020, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	202	-3	-32	-2	165
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	-6	0	0	6	
VakuutusKate	0	288	0	0	288
Nettopalkkiotuotot	11	-15	-1	0	-5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	59	-36	2	1	25
Liiketoiminnan muut tuotot	10	2	6	-4	15
Tuotot yhteensä	282	237	-25	-6	488
Henkilöstökulut	30	66	2	0	98
Poistot ja arvonalentumiset	7	16	1	0	24
Liiketoiminnan muut kulut	89	116	9	-5	208
Kulut yhteensä	125	198	11	-5	330
Saamisten arvonalentumiset	-68	0	1	0	-67
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-1	-1	0	0	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	0	49	0	0	49
Tulos ennen veroja	89	86	-36	-1	138

Tulos tammi-kesäkuu 2019, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	185	-10	-37	-2	136
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	-1	-7	8	0	0
VakuutusKate	0	267	0	0	267
Nettopalkkiotuotot	5	-18	-1	-1	-15
Sijoitustoiminnan nettotuotot	50	88	11	0	150
Liiketoiminnan muut tuotot	14	14	3	-1	30
Tuotot yhteensä	254	342	-23	-5	568
Henkilöstökulut	30	66	1	0	97
Poistot ja arvonalentumiset	8	17	1	0	25
Liiketoiminnan muut kulut	80	116	7	-5	199
Kulut yhteensä	-118	-199	-9	5	-321
Saamisten arvonalentumiset	-14	0	1	0	-13
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-1	-1	0	0	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	0	-44	0	0	-44
Tulos ennen veroja	121	97	-31	0	187

Tase 30.6.2020, mlj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Käteiset varat	41	0	21 842	0	21 883
Saamiset luottolaitoksilta	110	733	9 011	-746	9 108
Johdannaissopimukset	5 219	68	241	-7	5 522
Saamiset asiakkailta	25 498	0	356	-753	25 101
Sijoitusomaisuus	705	3 501	14 585	-40	18 751
Aineettomat hyödykkeet	40	651	18	0	709
Aineelliset hyödykkeet	4	108	2	0	114
Muut varat	610	867	604	-7	2 074
Verosaamiset	0	8	48	0	56
Varat yhteensä	32 227	5 936	46 708	-1 553	83 318
Velat luottolaitoksille	697	0	25 524	-744	25 478
Johdannaissopimukset	4 161	2	534	-8	4 689
Velat asiakkaille	13 669	136	4 203	-746	17 262
Vakuutusvelka	0	3 532	0	0	3 532
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	886	0	21 673	-40	22 520
Varaukset ja muut velat	1 054	486	728	-14	2 254
Verovelat	1	69	355	0	425
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-17	135	2 653	0	2 771
Velat yhteensä	20 452	4 360	55 671	-1 552	78 931
Oma pääoma					4 387

Tase 31.12.2019, mlj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Käteiset varat	19	617	11 891	-613	11 914
Saamiset luottolaitoksilta	124	12	9 023	-33	9 126
Johdannaissopimukset	4 384	23	468	0	4 874
Saamiset asiakkailta	24 502	0	111	-784	23 829
Sijoitusomaisuus	1 005	3 503	12 699	-34	17 174
Aineettomat hyödykkeet	45	645	19	0	709
Aineelliset hyödykkeet	1	111	2	0	114
Muut varat	339	684	321	-10	1 334
Verosaamiset	0	11	40	0	51
Varat yhteensä	30 418	5 606	34 576	-1 474	69 126
Velat luottolaitoksille	757	0	15 361	-784	15 334
Johdannaissopimukset	3 657	38	195	-8	3 882
Velat asiakkaille	11 349	136	4 664	-646	15 503
Vakuutusvelka	0	3 234	0	0	3 234
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 441	0	21 318	-34	22 726
Varaukset ja muut velat	764	388	998	-2	2 148
Verovelat	2	95	355	0	452
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	9	135	1 329	0	1 474
Velat yhteensä	17 979	4 026	44 221	-1 474	64 752
Oma pääoma					4 374

Liitetaulukot

1. Laatumisperiaatteet
2. Korkokate
3. Vakuutuskate
4. Nettopalkkiotuotot
5. Sijoitustoiminnan nettotuotot
6. Liiketoiminnan muut kulut
7. Saamisten arvonalentumiset
8. Vakuutusvelka
9. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
10. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen
11. Annetut vakuudet
12. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
13. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
14. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
15. Johdannaissopimukset
16. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma
17. Lähipiiritapahtumat

Liite 1. Laatomisperiaatteet

Puolivuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin Osavuositarkastukset ja vuoden 2019 tilinpäätöksessä esitettyjen laatomisperiaatteiden mukaan.

Puolivuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki puolivuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Puolivuositarkastus on julkaistu suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen puolivuositarkastus on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Puolivuositarkastusta laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatomisperiaatteiden soveltamisessa. Puolivuositarkastuksen laadinnassa johdon harkintaa on käytetty erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, muun muassa:

- oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivätoimille luotoille (valmiusluotot)
- käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, muun muassa:

- henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Yrityspankin luottoriskiprosessiin
- ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleja käyttäen ilman johdon harkintaa, paitsi jos kyseessä on vaiheessa 3 oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä.

Liitetiedossa 7 Saamisen arvonalentumiset kerrotaan tehdyistä valinnoista koronakriisin aikana odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet testataan vuosittain arvonalentumisen varalta, ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että testauksessa käytetty rahavirtayksikön arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumistestauksessa määriteltävä kerrytettävissä oleva rahamäärä pohjautuu usein käyttöarvoon, jonka laskemisessa on tehtävä arvioita tulevasta rahavirroista ja niiden nykyarvon laskennassa käytettävästä diskonttauskoron tasosta. Testauksen piiriin sisältyy liikearvoa yhteensä 419 miljoonaa euroa ja tuotemerkkien arvoa 162 miljoonaa euroa. Katsauskaudella rahavirtayksiköiden 5 tulevan vuoden kassavirtaennusteet päivitettiin ja muutosta verrattiin vuoden 2019 testausajankohdan vastaaviin ennusteisiin. Koronakriisistä huolimatta odotukset tulevaisuuden kassavirroista eivät ole olennaisesti muuttuneet katsauksen aikana, joten odotettavissa ei ole sellaisia viitteitä arvonalentumisista, mikä olisi edellyttänyt uuden varsinaisen arvonalentumistestauksen tekemistä.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

OP Yrityspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa (IRB). Maksukyvyttömyyttä arvioidaan OP Yrityspankin sisäisellä maksukäyttäytymiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että OP Yrityspankki turvautuu toimiin (esim. vakuuden realisointiin), tai viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178.

OP Yrityspankki otti käyttöön vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistuksen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta (Ohjeet maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan mukaisesti: EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06). Ohjeistuksella harmonisoidaan eurooppalaisten pankkien käyttämä asiakkaiden maksukyvyttömyyden määritelmä. Ohjeistuksen mukainen prosessi tunnistaa maksukyvyttömyyksiä aikaisempaa herkemmin mm. epätodennäköisen takaisinmaksun kriteerien perusteella, joita ovat esimerkiksi julkinen maksuhäiriö tai myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosentin. Ohjeistus myös laajentaa henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 %) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi yli 90 päivää eräänntyneille vastuille asetettua olennaisuusrajaa on madallettu vähittäisvastuissa 100 euroon ja 1 prosenttiin sopimuksen tai asiakkaan taseen vastuista ja muissa kun vähittäisvastuissa 500 euroon ja 1 prosenttiin sopimuksen tai asiakkaan taseen vastuista.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

OP Yrityspankki soveltaa EBA:n ohjeistuksen ns. kaksivaiheista käyttöönottoa, jossa ensimmäisessä vaiheessa muutettiin maksukyvyttömyyden määritelmä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja myöhemmin toisessa vaiheessa kalibroidaan luottoriskiparametrit. Ensimmäisen vaiheen käyttöönotto lisäsi maksukyvyttömiä vastuiden määrää ja siten siirtoja arvonalentumisvaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 13 miljoonaa euroa ja se kirjattiin kirjanpidollisen arvion muutoksena tulosvaikutteisesti. Saamisten arvonalentumiset esitetään liitetiedossa 7.

Saamistodistusten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta

OP Yrityspankki käytti saamistodistusten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa kahta toisistaan erillistä mallia. Ensisijaisena mallina käytettiin Bloombergin mallia ja niille joukkovelkakirjalainoille, joita Bloombergin malli ei ECL:n kullakin määrittelyshetkellä tukenut, käytettiin OP Yrityspankin omaa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

OP Yrityspankki on luopunut Bloombergin mallin käytöstä 30.6.2020 ja siirtynyt käyttämään vain omaa luottoluokituksiin perustuvaa mallia. Mallissa käytetään ulkoisia luottoluokituksia ja niiden puuttuessa OP Yrityspankin sisäisiä. OP Yrityspankin luottoluokituksiin perustuvassa mallissa pystytään paremmin huomioimaan vakuudet LGD komponentissa ja varmistumaan saamistodistuksen oikea-aikaisesta siirrosta eri arvonalentumisvaiheisiin. Lisäksi laskentaprosessi yhdenmukaistuu ja nopeutuu. Mallin muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta saamistodistusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 2. Korkokate

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Korkotuotot				
Saamiset luottolaitoksilta				
Korot	11	8	7	4
Negatiiviset korot	8	7	6	3
Yhteensä	19	15	12	8
Saamiset asiakkailta				
Lainat	180	166	92	85
Rahoitusleasingsaamiset	18	15	9	8
Arvoltaan alentuneet lainat ja muut sitoumukset	0	0	0	
Negatiiviset korot	11	7	6	3
Yhteensä	210	188	107	95
Saamistodistukset				
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	0	0	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	33	42	16	20
Jaksotettu hankintameno	0		0	
Yhteensä	33	42	16	21
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-48	-52	-22	-26
Rahavirran suojaus		0		0
Rahavirran suojauksen tehoton osuus		0		0
Muut	2	2	1	1
Yhteensä	-45	-49	-21	-24
Muut	4	2	2	1
Yhteensä	221	198	116	100
Korkokulut				
Velat luottolaitoksille				
Korot	39	45	20	24
Negatiiviset korot	36	35	20	17
Yhteensä	75	80	41	41
Velat asiakkaille	8	8	4	4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	87	85	43	42
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	2	2	1	1
Muut	24	22	13	11
Yhteensä	26	24	14	12
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-83	-77	-39	-39
Muut	-60	-60	-29	-29
Yhteensä	-142	-138	-68	-69
Muut	2	2	1	1
Yhteensä	57	62	35	31
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	164	136	81	69
Suojaavat johdannaiset	17	22	3	18
Suojauskohteiden arvonmuutokset	-16	-22	-1	-18
Korkokate yhteensä	165	136	84	69

Liite 3. Vakuutuskate

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Vahinkovakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	955	946	294	305
Jälleenvakuuttajien osuus	6	0	13	11
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-238	-236	61	52
Jälleenvakuuttajien osuus	17	16	5	4
Yhteensä	739	726	372	372
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	-487	-523	-232	-230
Jälleenvakuuttajien osuus	13	10	8	1
Korvausvastuun muutos	28	55	16	15
Jälleenvakuuttajien osuus	-3	0	-6	1
Yhteensä	-449	-457	-214	-213
Vahinkovakuutuksen muut erät	-3	-2	-1	-1
Vakuutuskate yhteensä	288	267	157	158

Liite 4. Nettopalkkiotuotot

Tammi-kesäkuu 2020, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä	4-6/2020
Palkkiotuotot						
Luotonanto	23		0	-1	22	11
Talletukset	1		0	0	1	1
Maksuliike	12		0	-1	12	6
Arvopapereiden välitys	15				15	6
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	4		0	0	4	3
Rahastot	0		0		0	0
Omaisuudenhoito	7			0	7	4
Lainopilliset tehtävät	0				0	0
Takaukset	6		0	0	6	3
Vakuutusten välitys		6			6	3
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		6		0	6	3
Muut	3		0	0	3	2
Yhteensä	71	12	0	-1	82	41
Palkkiokulut						
Maksuliike	1	1	0	0	1	0
Arvopapereiden välitys	2		0	0	2	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	1		0		1	1
Rahastot		0			0	0
Omaisuudenhoito	2	0	1		2	1
Vakuutustoiminta		24		0	24	10
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		2		0	2	1
Muut*	54	0	0	0	54	33
Yhteensä	60	27	1	-1	87	47
Nettopalkkiotuotot yhteensä	11	-15	-1	0	-5	-6

* Era sisältää 50 miljoonaa euroa jäsenosuuspankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta. Huhti-kesäkuussa palkkiota maksettiin 30 miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuu 2019, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä	4-6/2019
Palkkiotuotot						
Luotonanto	22	0	0	-1	21	11
Talletukset	1		0	0	1	0
Maksuliike	12		0	0	11	6
Arvopapereiden välitys	10		0	0	10	4
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	4		0	0	4	2
Rahastot	0		0		0	0
Omaisuudenhoito	6			0	6	3
Lainopilliset tehtävät	0				0	0
Takaukset	6		0	0	6	3
Vakuutusten välitys		7			7	3
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		11		0	11	5
Muut	7		0	0	7	4
Yhteensä	68	17	0	-2	84	42
Palkkiokulut						
Maksuliike	1	1	0	0	1	0
Arvopapereiden välitys	4			0	4	2
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	2		0		2	1
Omaisuudenhoito	1	0	0		2	1
Vakuutustoiminta		29			29	16
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		6			6	3
Muut*	55	0	0	0	56	28
Yhteensä	63	36	1	-1	99	51
Nettopalkkiotuotot yhteensä	5	-18	-1	-1	-15	-10

* Erä sisältää 52 miljoonaa euroa jäsenosuuspankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta. Huhti-kesäkuussa palkkioita maksettiin 27 miljoonaa euroa.

Liite 5. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	15	19	8	9
Muut tuotot ja kulut	-2	-2	-1	-1
Myyntivoitot ja -tappiot	6	18	3	3
Valuutta-arvostusvoitot ja -tappiot	-1	1	-5	-3
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset*	-7	2	-4	2
Yhteensä	12	38	1	9
* Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) vakuutustoiminnan saamistodistuksista				
Käypään arvoon tulosvaikuttelisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot				
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	1	3	-1	1
Arvostusvoitot ja -tappiot	-2	5	5	2
Yhteensä	-1	8	5	3
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	0	1	-1	1
Osingot ja voitto-osuudet	2	0	0	0
Yhteensä	1	1	0	1
Johdannaiset				
Korkotuotot ja -kulut	11	4	12	6
Arvostusvoitot ja -tappiot	46	43	40	35
Yhteensä	57	47	52	41
Yhteensä	58	55	57	46
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttelisesti				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	1	1	1	1
Arvostusvoitot ja -tappiot	3	1	5	0
Yhteensä	4	2	5	1
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-47	49	29	6
Osingot ja voitto-osuudet	9	13	2	5
Yhteensä	-38	62	31	11
Yhteensä	-34	63	36	12
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttelisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	24	119	93	57

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	13	13	6	7
Arvostusvoitot ja -tappiot	2	6	-2	3
Vastike- ja hoitokulut	-16	-10	-9	-5
Muut	1	-2	0	-1
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	0	7	-4	4

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien nettotuotot**Lainat ja muut saamiset**

Korkotuotot	1	2	0	1
Korkokulut	-1	0	-1	0
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	0	-1	-1	0
Lainat ja muut saamiset yhteensä	0	1	-2	1

Vahinkovakuutuserät

Diskonttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset	-11	-14	-6	-7
--	-----	-----	----	----

Osakkuusyhtiöt

Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät	1	0	0	0
Yhteensä	1	0	0	0

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä

25	150	82	64
-----------	------------	-----------	-----------

Liite 6. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
ICT-kulut				
Tuotanto	89	67	45	32
Kehittäminen	19	34	8	19
Toimitilat	0	4	0	1
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut	34	27	10	8
Ostetut palvelut	17	17	9	9
Tietoliikenne	5	5	3	2
Markkinointi	5	6	3	3
Yhteiskuntavastuu	1	1	1	1
Vakuutus- ja varmuuskulut	2	2	1	1
Muut	35	37	19	21
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	208	199	99	97

Kehittämismenot

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Kehittämisen ICT-kulut	19	34	8	19
Oman työn osuus	0	1	0	0
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	19	35	8	19
Aktivoidut ICT-menot	20	17	11	8
Aktivoitavien siirto/henk.kulut		0		0
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	20	17	11	8
Kehittämismenot yhteensä	38	51	19	27
Poistot ja arvonalentumiset	19	19	10	9

Liite 7. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	1-6/2020	1-6/2019	4-6/2020	4-6/2019
Luotto- ja takaustappioiden poistetut saamiset	-7	-1	-1	0
Palautukset poistetuista saamisista	0	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-61	-13	-19	-9
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista*	1	1	2	0
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	-67	-13	-18	-9

* Vakuustoitiminnan saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 30.6.2020

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Yrityspankki	25 601	1 498	332	1 830	588	28 019
Saamiset asiakkailta yhteensä	25 601	1 498	332	1 830	588	28 019
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja liimitit						
Yrityspankki	9 257	463	139	602	68	9 926
Nostovarot ja liimitit yhteensä	9 257	463	139	602	68	9 926
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	6 182	293		293	108	6 584
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 182	293		293	108	6 584
Saamistodistukset						
Muu toiminta	14 132	44		44		14 176
Vakuutus	2 296	21		21	9	2 326
Saamistodistukset yhteensä	16 428	65		65	9	16 502
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	57 468	2 319	471	2 790	773	61 031

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 30.6.2020

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja liimitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Yrityspankki	-34	-28	-2	-30	-284	-348
Saamiset asiakkailta yhteensä	-34	-28	-2	-30	-284	-348
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Yrityspankki	-3	-2		-2	-18	-22
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-3	-2		-2	-18	-22
Saamistodistukset***						
Muu toiminta	-2	-1		-1		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-3	-7
Saamistodistukset yhteensä	-5	-2		-2	-3	-10
Yhteensä	-42	-31	-2	-34	-305	-381

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 30.6.2020	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Yhteensä	
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät						
Yrityspankki	41 040	2 255	471	2 726	764	44 529
Tappiota koskeva vähennyserä						
Yrityspankki	-37	-30	-2	-32	-302	-371
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Yrityspankki	-0,09 %	-1,31 %	-0,51 %	-1,17 %	-39,50 %	-0,83 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	41 040	2 255	471	2 726	764	44 529
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-37	-30	-2	-32	-302	-371
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,09 %	-1,31 %	-0,51 %	-1,17 %	-39,50 %	-0,83 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Muu toiminta	14 132	44		44		14 176
Vakuutus	2 296	21		21	9	2 326
Tappiota koskeva vähennyserä						
Muu toiminta	-2	-1		-1		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-3	-7
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Muu toiminta	-0,01 %	-1,90 %		-1,90 %		-0,02 %
Vakuutus	-0,14 %	-3,95 %		-3,95 %	-38,48 %	-0,32 %
Saamistodistukset yhteensä	16 428	65		44	9	16 502
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-5	-2		-1	-3	-10
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,03 %	-2,57 %		-1,90 %	-38,48 %	-0,06 %

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pliriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2019

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Vastuut yhteensä	
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			Yhteensä
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Yrityspankki	25 103	1 388	306	1 693	384	27 180
Saamiset asiakkailta yhteensä	25 103	1 388	306	1 693	384	27 180
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja llimiitit						
Yrityspankki	4 674	318	151	470	60	5 204
Nostovarot ja llimiitit yhteensä	4 674	318	151	470	60	5 204
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	7 011	1 216		1 216	70	8 297
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	7 011	1 216		1 216	70	8 297
Saamistodistukset						
Muu toiminta	12 259	93		93		12 352
Vakuutus	1 990	2		2	5	1 998
Saamistodistukset yhteensä	14 250	95		95	5	14 350
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pliriin kuuluvat vastuut yhteensä	51 038	3 017	457	3 474	519	55 031

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2019

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja llmitit*	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet		
Milj. €					
Saamiset asiakkailta					
Yrityspankki	-25	-18	-3	-21	-248
Saamiset asiakkailta yhteensä	-25	-18	-3	-21	-248
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**					
Yrityspankki	-2	-4		-4	-10
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-2	-4		-4	-10
Saamistodistukset***					
Muu toiminta	-2	-1		-1	-3
Vakuutus	-2	-0		0	-3
Saamistodistukset yhteensä	-4	-1		-1	-3
Yhteensä	-31	-24	-3	-27	-260

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvan arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2019	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet		
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät					
Yrityspankki	36 788	2 922	457	3 379	514
Tappiota koskeva vähennyserä					
Yrityspankki	-27	-22	-3	-26	-258
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Yrityspankki	-0,07 %	-0,77 %	-0,71 %	-0,76 %	-50,12 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	36 788	2 922	457	3 379	514
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-27	-22	-3	-26	-258
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,07 %	-0,77 %	-0,71 %	-0,76 %	-50,12 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo					
Muu toiminta	12 259	93		93	
Vakuutus	1 990	2		2	5
Tappiota koskeva vähennyserä					
Muu toiminta	-2	-1		-1	
Vakuutus	-2	0		0	-3
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Muu toiminta	-0,02 %	-0,81 %		-0,81 %	
Vakuutus	-0,09 %	-18,51 %		-18,51 %	-53,78 %
Saamistodistukset yhteensä	14 250	95		95	5
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-4	-1		-1	-3
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,03 %	-1,18 %		-1,18 %	-53,78 %

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain 1–6/2020 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuolliset erät, mlj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	27	26	257	310
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-2	13	0	11
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1	0	30	29
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-3	0	-2
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	-4	30	26
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	0	-1	-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0	0	0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	4	2	10	17
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-4	-5	-9	-18
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	13	3	-12	4
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennyksiin pienentymiset			-5	-5
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	11	6	44	61
Tappiota koskeva vähennyserä 30.6.2020	38	32	301	371
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 4–6/2020	4	10	5	20

Uuden maksukyvyttömyden määrittelyn soveltamisen vaikutus

OP Yrityspankki soveltaa ns. kaksivaiheista käyttöönottoa EBA:n ohjeistuksesta maksukyvyttömyden määrittelyä, jossa ensimmäisessä vaiheessa muutettiin maksukyvyttömyden määrittelyä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja myöhemmin toisessa vaiheessa kalibroidaan luottoriskiparametrit. Ensimmäisen vaiheen käyttöönotto lisäsi maksukyvyttömyden sopimusten määrää ja siten siirtoja vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 13 miljoonaa euroa vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Koronaviruspandemia (COVID-19)

Koronaviruspandemian (COVID-19) aiheuttaman merkittävien taloudellisten vaikutusten ehkäisemiseksi EU-maat ovat ottaneet käyttöön erilaisia taloudellisia tukitoimia. Euroopan pankkiviranomainen (EBA) on 2.4.2020 julkaissut ohjeet helpotuksiin COVID-19-pandemiasta johtuvien lyhennysvapaiden käsittelyyn vakavaraisuussäätelyssä esim. lainahoitojoustojen ja maksukyvyttömyden soveltamiseen (EBA/GL/2020/02 " Ohjeet COVID-19-kriisiin vuoksi lainan takaisinmaksuihin sovellettavista lainsäädännöllisistä ja muista kuin lainsäädännöllisistä lykkäyksestä"). Lisäksi EBA julkaisi 7.7.2020 raportin valittujen COVID-19 käytäntöjen soveltamiseen (EBA/REP/2020/19). Helpotukset koskevat kuitenkin julkisen lainsäädännön kautta määrättyjä lyhennysvapaita tai pankkitoimialan yhteis päätöksellä sovitut lyhennysvapaita, joita Suomessa ei ole toteutettu. Suomessa lainanantoon liittyvät talouden tukitoimet kohdistuvat Finnveran rahoitusvaltuuksien nostamiseen 12 miljardiin euroon. Näin ollen yritykset voivat hakea käyttöpääomaa koronakriisiin yli selviämiseen Finnvera-takauksen avulla.

Finnveran takaukset tulevat vaikuttamaan ECL-laskennassa LGD-komponentin kautta pienentämään ECL:n määrää.

OP Yrityspankki tarjoaa itsenäisesti asiakkailleen mahdollisuuden yritysluottojen lyhennysvapaaseen. Maksuaikojen muutokset arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Lisäksi hyödynnetään laajasti Finnveran tarjoamia takauksia. Maksuohjelmamuutoksissa lainahoitojoustot ja maksukyvyttömät asiakkaat tunnistetaan normaalin ohjeistuksen mukaisesti. Lyhennysvapaita on koronakriisin aikana toteutettu eniten henkilöasiakkaissa sekä pienissä- ja keskiuurissa yritysasiakkaissa.

Koronakriisi on huomioitu ECL laskennassa päivittämällä makroekonomiset tekijät sekä Q1 että Q2. Vielä Q1 kriisin alkaessa annettiin heikolle skenaariolle suurempi paino: heikko 40%, perus 50% ja vahva 10%. Tilanne on tasoittunut Q2 aikana ja skenaariopainot on palautettu normaaliin: heikko 20%, perus 60% ja vahva 20%. Esimerkiksi BKT:n kasvun ennustetaan olevan v. 2020 negatiivinen -4,5% - -7,5% välillä eri skenaarioissa ja v. 2021 positiivinen 1,6% - 5,5% välillä eri skenaarioissa, sekä työttömyys-% ennustetaan olevan v. 2020 7,7% - 9,0% välillä eri skenaarioissa ja v. 2021 7,3% - 10,1% välillä eri skenaarioissa.

Koronakriisin vaikutus luottojen odotettavissa olevien luottotappioiden kasvuun oli yhteensä n. 23 miljoonaa euroa vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla mikä näkyy sopimusten siirtoina arvonalentumisvaiheista 1 ja 2 arvonalentumisvaiheisiin 2 ja 3 sekä riskiparametrien, erityisesti PD:n kasvuna. Koronakriisin aiheuttamaan taloudelliseen kehitykseen liittyy vielä epävarmuutta.

Saamistodistukset, mlj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	4	1	3	8
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		0	0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		0	1	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	1		-1	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	1	0	0	1
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	-1		-1
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0			-1
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	0		1	1
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	1	1	1	3
Tappiota koskeva vähennyserä 30.6.2020	5	2	4	11
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 4–6/2020	4	0	1	5

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2019 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2019	27	30	207	263
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	9		8
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-4		7	3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-3		-3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-7	9	2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		0	-2	-2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-1	-1
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	8	4	6	19
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-4	-4	-7	-14
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	-4	40	37
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset			-2	-2
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	-4	51	47
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2019	27	26	257	310
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 4-6/2019	5	4	1	9

Saamistodistukset, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2019	4	2	2	9
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		1	1
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-1		-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	1	0	0	1
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-2	-1	0	-3
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	-1	0	0	0
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	0			0
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	-1	1	-1
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2019	4	1	3	8
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 4-6/2019	0	-1	-2	-2

Liite 8. Vakuutusvelka

MIJ. €	30.6.2020	31.12.2019
Korvausvastuu		
Eläemuotoinen korvausvastuu	1 563	1 571
Muu korvausvastuu	1 092	1 101
Korkotäydennys (vastuuvelan suojien arvo)	56	-22
Yhteensä	2 710	2 650
Vakuutusmaksuvastuu	822	584
Yhteensä	3 532	3 234

Liite 9. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

MIJ. €	30.6.2020	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	10 581	11 955
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	1 685	1 156
Muut		
Sijoitustodistukset	119	
Yritystodistukset	10 218	9 716
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-84	-101
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	22 520	22 726

* OP Ryhmän hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Liite 10. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

MIJ. €	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2019	3	-15	0	-12
Käyvän arvon muutokset	77	60	0	137
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	13	-9		4
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		-7		-7
Siirrot korkokatteeseen			0	0
Laskennalliset verot	-18	-9	0	-27
Päättävä tase 30.6.2019	75	20	0	95

MIJ. €	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	31	38	0	70
Käyvän arvon muutokset	-52	-42	3	-90
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-1	-4		-5
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		0		0
Laskennalliset verot	11	9	-1	19
Päättävä tase 30.6.2020	-11	2	3	-6

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli katsauskauden lopussa -8 miljoonaa euroa ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen oli 2 miljoonaa euroa. Vertailukauden lopussa käyvän arvon rahasto oli 87 miljoonaa euroa ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 17 miljoonaa euroa. Katsauskauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattiin väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltamisen johdosta oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvonmuutoksia yhteensä 32 miljoonaa euroa (51) ja negatiivisia arvonmuutoksia yhteensä 30 miljoonaa euroa (3). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennys erä katsauskauden aikana oli käyvän arvon rahastossa -3 miljoonaa euroa (2).

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen, myyntitappioiden ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Liite 11. Annetut vakuudet

Milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	39	79
Muut	4 947	3 496
Annetut vakuudet yhteensä*	4 986	3 575
Vakuudelliset johdannaisvelat	1 403	1 098
Vakuudelliset muut velat	3 049	2 093
Yhteensä	4 452	3 191

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 3,6 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,5 miljardia euroa on päivän sisäisen liimitin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 12. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat

Varat, milj. €	Käypään arvoon muun laajan		Kaupan-käynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	tuloksen erien kautta kirjattavat				
Käteiset varat	21 883					21 883
Saamiset luottolaitoksilta	9 108					9 108
Johdannaispimukset			5 278		244	5 522
Saamiset asiakkailta	25 101					25 101
Saamistodistukset	816	16 189	555	37		17 597
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	22	683		704
Muut rahoitusvarat	2 109					2 109
Rahoitusvarat						82 024
Muut kuin rahoitusvarat						1 294
Yhteensä 30.6.2020	59 018	16 189	5 854	719	244	83 318

Varat, milj. €	Käypään arvoon muun laajan		Kaupan-käynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	tuloksen erien kautta kirjattavat				
Käteiset varat	11 914					11 914
Saamiset luottolaitoksilta	9 126					9 126
Johdannaispimukset			4 407		468	4 874
Saamiset asiakkailta	23 829					23 829
Saamistodistukset		14 899	1 033	42		15 975
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	23	694		717
Muut rahoitusvarat	1 393					1 393
Rahoitusvarat						67 828
Muut kuin rahoitusvarat						1 297
Yhteensä 31.12.2019	46 262	14 899	5 463	737	468	69 126

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		25 478		25 478
Johdannaissopimukset	4 148		540	4 689
Velat asiakkaille		17 262		17 262
Vakuutusvelka		3 532		3 532
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		22 520		22 520
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 771		2 771
Muut rahoitusvelat		1 977		1 977
Rahoitusvelat				78 229
Muut kuin rahoitusvelat				701
Yhteensä 30.6.2020	4 148	73 541	540	78 931

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		15 334		15 334
Johdannaissopimukset	3 683		199	3 882
Velat asiakkaille		15 503		15 503
Vakuutusvelka		3 234		3 234
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		22 726		22 726
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 474		1 474
Muut rahoitusvelat		1 991		1 991
Rahoitusvelat				64 143
Muut kuin rahoitusvelat				609
Yhteensä 31.12.2019	3 683	60 260	199	64 752

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintameno. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo kesäkuun lopussa oli noin 175 miljoonaa euroa (232) kirjanpitoarvoa suurempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintameno. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa suuremmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 13. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 30.6.2020, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	306	72	327	704
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	196	237	158	592
Johdannaissopimukset	0	5 475	46	5 522
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	13 954	1 659	576	16 189
Rahoitusinstrumentit yhteensä	14 456	7 443	1 107	23 006
Sijoituskiinteistöt			332	332
Yhteensä	14 456	7 443	1 439	23 338
Varojen käyvät arvot 31.12.2019, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	334	58	325	717
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	484	82	510	1 076
Johdannaissopimukset	11	4 789	74	4 874
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	12 470	1 556	874	14 899
Rahoitusinstrumentit yhteensä	13 299	6 485	1 783	21 566
Sijoituskiinteistöt			339	339
Yhteensä	13 299	6 485	2 121	21 905

Velkojen käyvät arvot 30.6.2020, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	1	4 612	75	4 689
Yhteensä	1	4 612	75	4 689

Velkojen käyvät arvot 31.12.2019, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		12		12
Johdannaissopimukset	9	3 841	32	3 882
Yhteensä	9	3 853	32	3 894

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssi johdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki - konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

Rahoitusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Johdannaissopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	834	74	875	1 783
Tuloslaskelman nettotuotot	-496	-28	0	-523
Laajan tuloslaskelman nettotuotot			0	0
Hankinnat	35		1	36
Myynnit	-26		0	-26
Lyhennykset	-2			-2
Siirrot tasoon 3	138		-205	-67
Siirrot tasosta 3			-94	-94
Päättävä tase 30.6.2020	485	46	576	1 107

Rahoitusvelat, milj. €	Johdannaissopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	32	32
Tuloslaskelman nettotuotot	43	43
Päättävä tase 30.6.2020	75	75

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 30.6.2020

Milj. €	Korkokate	Sijoitustoiminnan nettotuotot	Laaja tuloslaskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Realisoituneet nettotuotot	-487	-8	0	-496
Realisoitumattomat nettotuotot	-71		0	-71
Nettotuotot yhteensä	-558	-8	0	-566

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2020 aikana.

Liite 14. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	30.6.2020	31.12.2019
Takaukset	715	550
Takuuvastuut	1 760	1 882
Luottolupaukset	5 193	5 146
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	266	315
Muut*	689	699
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	8 624	8 593

* Josta vahinkovakuutustoiminnan sitoumukset pääomarahastoihin 182 miljoonaa euroa (194)

Liite 15. Johdannaissopimukset
Johdannaiset yhteensä 30.6.2020

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	57 287	80 444	93 552	231 283	3 996	2 796
Keskusvastapuoliseltäselvitettävät	12 438	40 322	47 300	100 060	34	25
Valuuttajohdannaiset	44 400	4 829	2 410	51 638	957	1 294
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	1	2		3		
Luottojohdannaiset	93	114	4	211	1	23
Muut johdannaiset	226	409	11	646	39	52
Johdannaiset yhteensä	102 006	85 796	95 978	283 780	4 993	4 165

Johdannaiset yhteensä 31.12.2019

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	47 526	87 484	86 157	221 167	3 198	2 506
Keskusvastapuoliseltäselvitettävät	10 791	36 126	42 208	89 126	52	53
Valuuttajohdannaiset	45 365	6 954	2 414	54 733	1 250	972
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	1	2		3	0	
Luottojohdannaiset	59	892	112	1 063	14	12
Muut johdannaiset	233	435	18	686	68	38
Johdannaiset yhteensä	93 185	95 766	88 701	277 652	4 530	3 529

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka muiden kuin kaupankäyntitaroituksessa pidettävien johdannaisten osalta esitetään taseessa muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuoliseltäselvityksessä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoitettu taseessa.

Liite 16. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma

Sijoitusomaisuuden allokatiojakauma	30.6.2020		31.12.2019	
	Käypä arvo mlj. €*	%	Käypä arvo mlj. €*	%
Rahamarkkinat yhteensä	480	12	547	14
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	475	12	541	14
Johdannaiset***	5	0	6	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	2 584	66	2 644	67
Valtiot	462	12	447	11
Investment Grade	1 622	41	1 669	42
Kehittyvät markkinat ja High Yield	312	8	253	6
Strukturoidut sijoitukset****	187	5	275	7
Osakkeet yhteensä	428	11	426	11
Suomi	91	2	116	3
Kehittyneet markkinat	189	5	172	4
Kehittyvät markkinat	78	2	67	2
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	6	0	6	0
Pääomasijoitukset	64	2	65	2
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	34	1	35	1
Hedge-fund rahastot	34	1	35	1
Kiinteistöisjoiutukset yhteensä	393	10	300	8
Suorat kiinteistöt	250	6	159	4
Epäsuorat kiinteistöisjoiutukset	143	4	141	4
Yhteensä	3 919	100	3 952	100

* Sisältää siirtyvät korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää vakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epäliikvidit lainat.

Liite 17. Lähipiiritapahtumat

OP Yrityspankki -konsernin lähipiiriin muodostavat emoyhtio OP Osuuskunta, konserniin yhdistellyt tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, johdon avainhenkilöt ja muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. OP Yrityspankki -konsernin johdon avainhenkilöihin luetaan OP Yrityspankki Oyj:n toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöillä tai avainhenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö ja sisaryritykset OP Osuuskunta -konsernissa.

Lähipiirille myönnettävissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriiliikeytoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2019 jälkeen.

Taloudellinen informaatio 2020

Vuoden 2020 osavuosikatsausten julkaisupäivät:

Osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2020 22.10.2020

Helsingissä 21.7.2020

OP Yrityspankki Oyj
Hallitus

Lisätiedot:

Toimitusjohtaja Katja Keitaanniemi, puh. 010 252 1387

Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Tuuli Kousa, puh. 010 252 2957

www.op.fi